

MURADIYE KÜLLİYE DESENLERİ

BURSA
2018

Olgunlaşma
Enstitüleri
Bursa

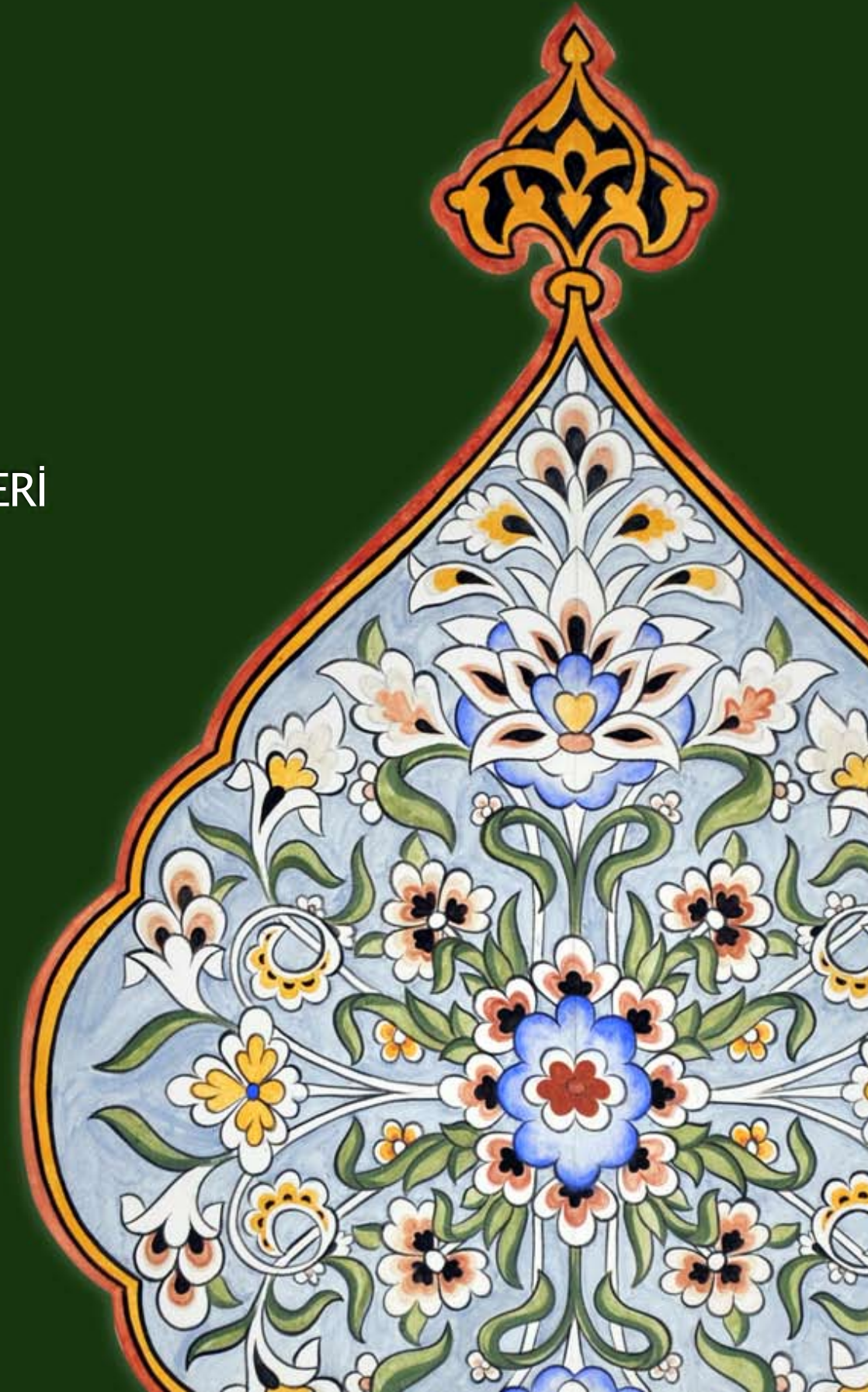
MURADIYE KÜLLİYE DESENLERİ

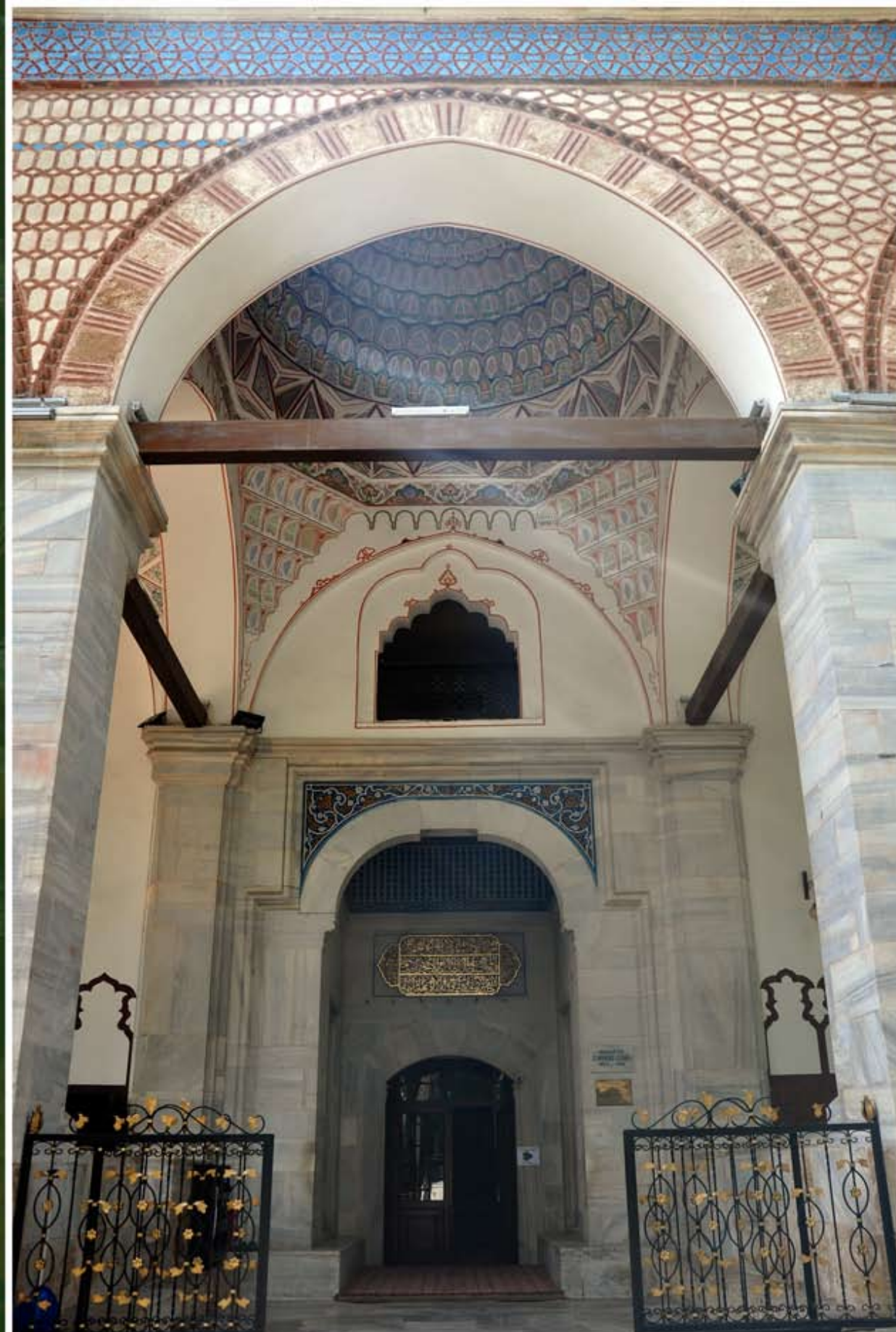
Araştırma Ekibi

Şükran Özgen
Olcay Ünlü
Nevin Durmuş
Emine Ergül

Grafik Tasarım
Eylem Karademir
Işıl Hacıoğlu

Basım Yılı ve Yeri
İlhan Fotokopi Yayıncılık Kırk. İnş. San. ve Tic. Şti.
www.ilhanozalit.com
2018 - BURSA

Bursa'yı Türk İslam şehri yapan en derin mekânlardan biri Muradiye... Taşdığı uhrevi sükût ile kartpostallara, şiirlere, öykülere konu olmuştur. Ölümün korkutucu gelmediği, adeta cennetin huzur dolu bahçelerinde geziyor hissi uyandıran yerdir. Cem Sultan, Şehzade Mustafa ve Şehzade Ahmet gibi talihsiz şehzadelerin türbelerini içerisinde barındıran Muradiye Osmanlı'nın kuruluş devrinin en önemli tanıklarındandır. Tarihin en yakın tanıkları ve kahramanları olarak cihan imparatorluğuna giden o yolun öykülerini bize her nefeste her bakışta hissettirir.

Muradiye Külliyesinin, Osmanlı ruhunun sadeliği ve zarafetini yansıtan eski taşlarına değen her göz o an Ahmet Hamdi Tanpınar'ın kalbinden dökülen dizeleriyle baş başa kalır.

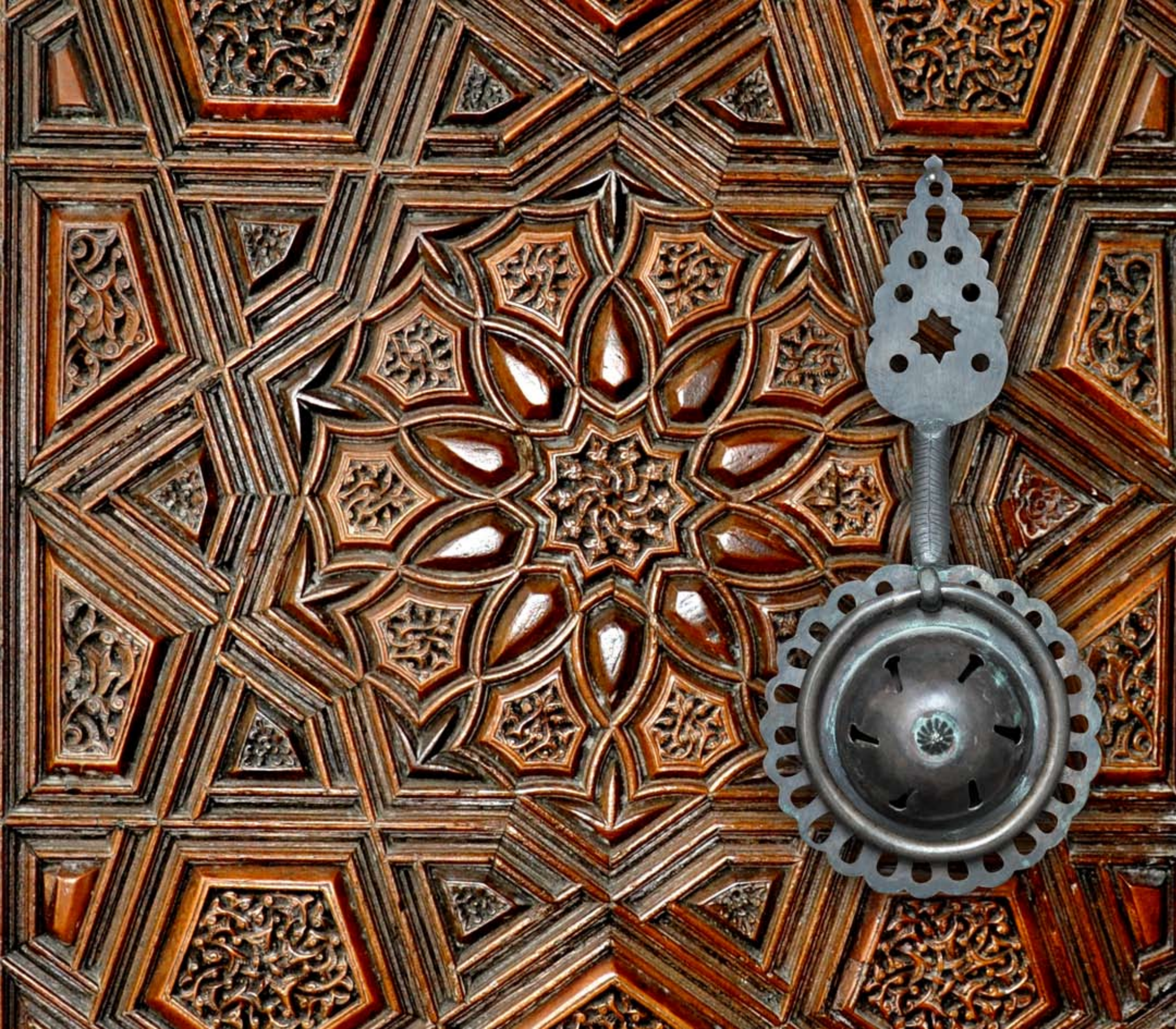
"Muradiye, sabrın acı meyvesi,
Ömrünün timsali beyaz nilüfer,
Türbeler, camiler, eski bahçeler,
Şanlı hikâyesi binlerce erin
Sesi nabzım olmuş hengâmelerin
Nakleder yâdını gelen geçene."

Dünyayı kılıcıyla fethetmiş II. Murat: "Merkadimin üstünü açık bırakın! Tâ ki rahmetle nurdan mahrum kalmayayım" demiş. Tam altı yüz seneden beri, her bahar gökten kubbedeki açıklığa düşen su damlalarıyla bu toprak yeşilliğe kavuşur. Dünyayı fethetmişimizin son dileği buysa, bizler ne isteyebiliriz ki. Arkamızda ne yürüyen ordularımız ne de kılıcımız var.

Şairlerin, "yapma cennet" diye tanımladığı masal şehri Bursa tarihimizin en güzel kaynağıdır. Osmanlı'nın ruhunu taşıyan Muradiye Külliyesiyle ilgili bir çalışma yapmak bizler için bir onurdur. Bursa Olgunlaşma Enstitüsü olarak araştırmalarımızın sizlere aktarılmasında emeği geçen arkadaşlarımı kutluyorum.

Saygılarımla...

Nilüfer KARAKOÇ
Enstitü Müdürü

BURSA'da ZAMAN

*...Bursa'da bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdıyan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...*

*Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakın bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden.
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarîlerin en ilâhisi ...*

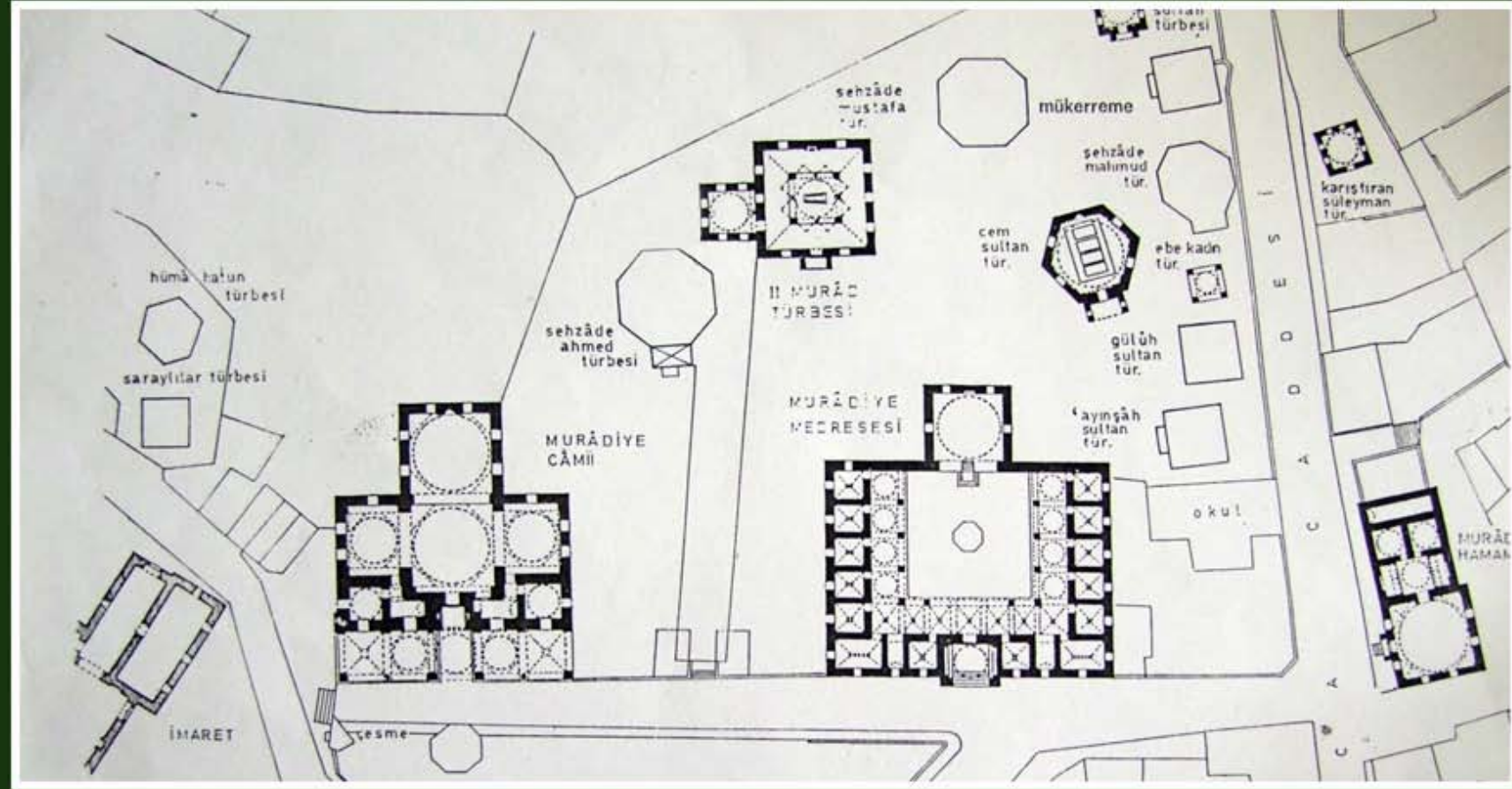
Ahmet Hamdi TAMPINAR

Sabrin acı meyvesi MURADIYE

Muradiye Külliyesi, Bursa'da Osmanlı Sultanları tarafından yaptırılan son külliye'dir. Sultan II. Murad tarafından 1425-1426 yılları arasında yaptırılmış ve içinde bulunduğu semte ismini vermiştir. Muradiye Külliyesi, imaret ve hamam arasında doğrusal düzende sıralanan yapılardan oluşmasına karşın, Osmanlı mimarlığı erken dönemi özelliklerini yansıtan bir dağınık külliye'dir.

Osmanlı mimarlığı erken döneminde ilk örneklerine İznik'te rastlanılan Baldeken (Çardak) tipi de denilen açık türbelerden Bursa'da bulunan dört örneğinden ikisi Muradiye Külliyesi içinde yer almaktadır. Bunlar; Saraylılar ve Ebe (Gülbahar) Hatun Türbeleri'dir. Her iki türbe de Osmanlı hanedan üyelerine ait değildir. Belgelerle kanıtlanmayan yaygın kanı bunların saray mensuplarına ait oldukları yönündedir.

Muradiye Külliyesi Yerleşim Planı

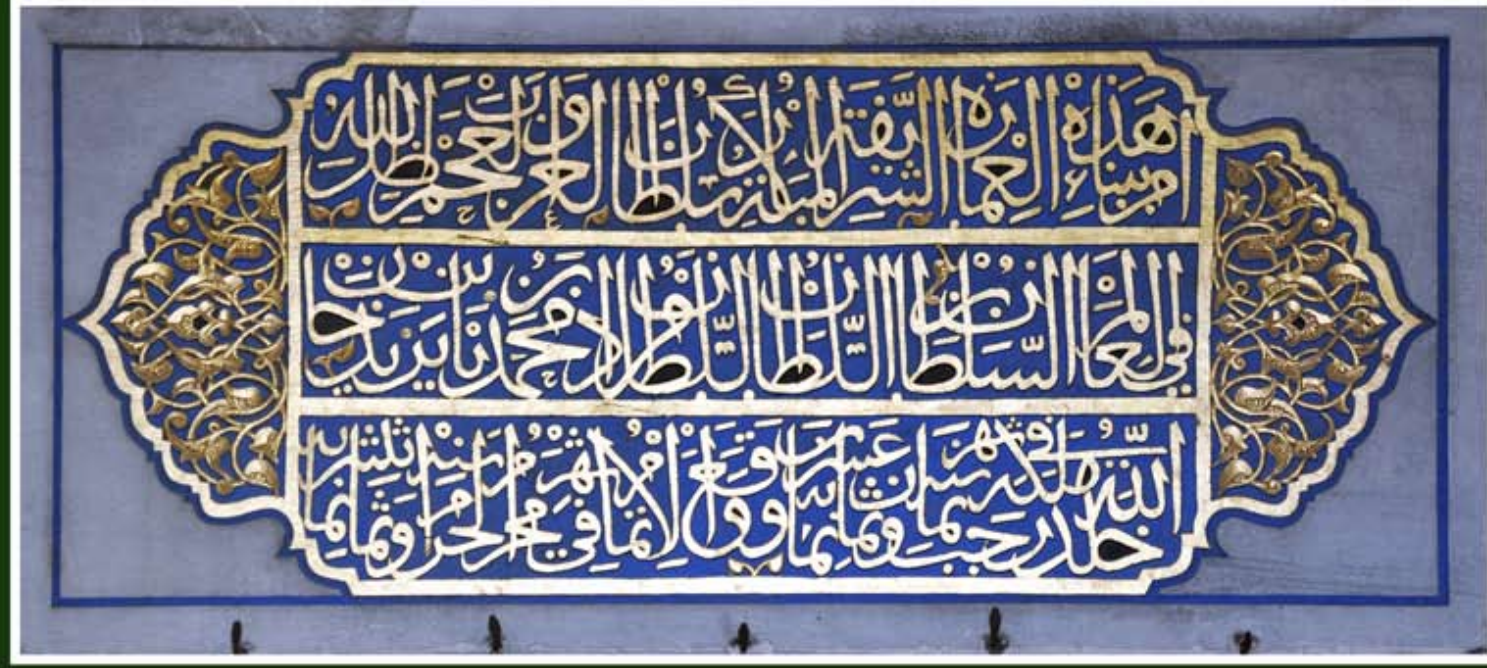
Muradiye Külliyesi, camii, hamam, medrese, imaret ve türbe topluluğu, Semerkant'taki Şah Zinde ve İstanbul'daki Eyüp Sultan ile birlikte Türk İslam tarihinin sayılı türbe topluluklarındandır. Muradiye külliyesi sınırları içinde 15. ve 16. yüzyıllarda değişik Sultanlar tarafından yakınları için yaptırılan on üç türbe ile külliyein batısından geçen yol nedeniyle külliyein batısından ayrılmış bir adet türbe (Karşiduran Türbesi) bulunmaktadır. Bu türbelerin içinde hanedana mensup 40 kişinin defnedilmiş olduğu tespit edilmiştir.

Buradaki ilk mezar II.Murad Türbesi, ikinci yapı ise 1442'de vefat eden oğlu Şehzade Alaaddin'in bu türbeye bitişik inşa edilen türbesidir. Külliyein son türbesi ise, Kanuni'nin oğlu Şehzade Mustafa için Sultan II.Selim'in 1573'te inşa ettirdiği türbedir.

II. MURAD CAMİİ

Kanatlı camiler (ters T) grubundan olan Muradiye Camii, mimari açıdan dönemin estetik anlayışını çok belirgin bir şekilde ortaya koymaktadır. II. Murad Camii planı, Orhangazi Camii planına benzemektedir. Cami ardarda iki büyük kubbeli, geniş eyvanlı Osmanlı cami mimarisindedir. Yanlardaki eyvanlar, doğrudan ana mekâna açılır. Diğer eyvanlara koridor ve odalardan geçilir. Son cemaat alanı, dört yığma ayak ve iki antik granit sütunu birbirine kemerle bağlayan bölümden oluşmaktadır. 1790 yılında yeniden inşa edilen minber ve mihraplar ise rokoko tarzıdır. Mihrabın sağ tarafında eskiden aydınlanmak için kullanılan büyük kandil bulunur. Muradiye Camii'nin eyvan kemerinde ve mihrabın solundaki duvarda firuze renginde altıgen çiniler yer almaktadır. Caminin ahşap giriş kapısı ve kapı kanatları, kabartma tekniğiyle işlenmiş yaprak ve çiçek motifleriyle süslenmiştir. Caminin dış cephesinde ise taş ve tuğla işçilikleri göze çarpmaktadır. Caminin giriş kısmında bulunan ahşap yıldızlı tavan, müezzin mahfilinden alınıp buraya konulmuştur.

Tarihçi İlber Ortaylı'nın ifadesine göre, Muradiye Zaviyesinde bir köşe taşı olarak kullanılan "sadaka taşı" ile son cemaat mahallindeki büyük iki granit sütun, devşirme ögedir ve orijinaldir.

Eyvan gibi olan girişin üstündeki yazıtta günümüz Türkçesi ile şöyle yazılıdır. "Bu şerefli ve mübarek imaretin yapılmasını Arap ve Acem'in sultanı, Allahın yeryüzünde gölgesi, padişah oğlu padişah Bayezid Han oğlu Mehmet oğlu Padişah Murat emretti, Allah mülkünü daim etsin."

Recep ayı sene 828, tamamlanması muharremülharam 830'dadır.

Caminin ilk yapımında minaresi tek olup ikinci minaresi sonradan yapılmıştır. Doğu yönündeki minare girişi dışarıdan, batı yönündeki ise asma kattandır. Sağ ve solu altıgen biçimli lacivert, firuze renkli çinilerle bezenmiştir.

ÇEŞME

Muradiye Külliyesinde iki anıtsal çeşme vardır. Biri medresenin batısındadır. Bu çeşme tümüyle tuğladan yapılmıştır. Bursa'daki diğer çeşmelerde de görülen sivri kemerli bir nişin içinde bir musluk ve bir yalak vardır. Tuğla süslemeleri açısından Bursa'nın en orijinal çeşmelerinden biridir. Önceden bulunduğu anlaşılan kitabe sökülmüş ve yeri tuğla ile örülmüştür. Testere dişi iki sıra kirpi saçak vardır.

Diğer çeşme, Muradiye caminin güneyinde, bahçe kapısının girişinde, sağda avlu duvarındadır. Çok eski olduğu tahmin edilmektedir. Son yıllarda yapılan onarımlarla sıvanan çeşme bir ölçüde orijinallliğini yitirmiştir. Bir musluğu ile bir yalağı bulunan çeşmenin aynası oldukça geniştir. Kim tarafından yaptırıldığı bilinmemektedir.

MEDRESE

Bursa'da inşa edilen son selatin medresesidir. Altıncı Osmanlı padişahı II. Murad tarafından yaptırılmıştır. II. Murad'ın Bursa'da kurduğu medrese dışında, cami, imaret, zaviye, muvakkithane, hamam ve bir de misafirhane yaptırdığı bilinmektedir. Öğrencilerin kalabileceği ölçülerde 14 odası ve bir büyük dershanesi bulunan medresenin bir de kütüphanesi vardır. Medrese, moloz taş ve tuğla ile örülerek yapılmıştır. Avluya bakan duvarlarda, tuğlalar "yatay-dikey" dizilerek hasır deseni oluşturulmuştur. Medrese son zamanda yapılan tadilat ve restorasyon sonucu "kur'an-ı kerim ve hat müzesi" olarak hizmet vermektedir.

İMARET

Muradiye Camisi'nin kuzeydoğusunda, II. Murad tarafından 1425-1426 yıllarında, yolculara ve yoksullara sıcak yemek sağlamak amacıyla yaptırılmıştır. 13.00 x 40.00 metre boyutlarında bir taban alanı olan binaya batıdaki geniş bir kapıdan girilmektedir. Bu cephede beş adet yuvarlak kemerli pencere bulunmaktadır. Kuzey bölümünün üzeri stalaktitli kasnak üzerine oturan bir kubbe ile örtülüdür.

İçinde fırınlar, büyük yağ küpleri, şömine ve su kaynağı bulunmaktadır. 1994 yılında restore edilen bina, 1995 yılından bu yana geleneksel Türk yemeklerinin sunulduğu bir lokanta olarak hizmet vermektedir.

HAMAM

Medresenin batısında bulunan Muradiye Hamamı, 1425 yılında Sultan II. Murad tarafından Muradiye Külliyesi içinde yaptırılmış, ancak sonradan yapılan trafik düzenlemeleri sırasında, bina külliye bahçesinin dışında kalmıştır. Küçük ölçekli tek hamam şemasına sahiptir. İki taraflı basamaklarla ulaşılan hamamın soğukluk bölümü kiremitli bir kubbe ile örtülmüş, ayrıca kubbenin ortasına bir aydınlık feneri yapılmıştır. Soğukluğun güneyinde yer alan sıcaklık bölümünün üzerinde de küçük bir kubbe bulunmaktadır. Bina zaman içinde bakımsızlıktan harap olmuş, bir süre dökümhane olarak kullanılmış, daha sonra restore edilmiş ve hamam olarak işlevlendirilmiştir. Özel mülkiyette iken kamulaştırılan hamam, Bursa Valiliği ek binası olarak kullanılmaktadır.

KARŞIDURAN SÜLEYMAN TÜRBESİ

Türbede, II. Murat ve Fatih Sultan Mehmet dönemlerinde yaşamış, İstanbul ve Bursa'da subaşı olarak görev yapmış, Fatih'in defterdarlarından olan Süleyman Bey'in mezarı bulunmaktadır. Emir Süleyman'a kardeşi Çelebi Mehmet'in bir orduyla geldiğini haber vererek şehri karıştırdığı için "karşı duran" lâkabını aldığı söylenmektedir. Ayrıca bu lâkabin karşı durmaktan geldiği rivayet olunur. Türbe Süleyman Bey'in lâkabına uygun olarak Muradiye Külliyesi'nin karşısında yer alır. Türbede sanduka yoktur çünkü buranın önceden, Süleyman Bey'in yaptırdığı medresede yer alan bir hücre olduğu bilinmektedir. Süleyman Bey, vefat edince medreseye gömülmüş, zamanla medrese yok olunca geriye kalan bu hücre türbeye dönüşmüştür.

OKUL

Okul, Muradiye Külliyesi bünyesinde Sultan II. Murat döneminde, Fatih Sultan Mehmet'in annesi Hüma Hatun tarafından "Sıbyan Mektebi" olarak yaptırılmıştır. 1855 yılındaki depremden sonra tekrar inşa edilmiş ve Mahalle Mektebi olarak "Murad-ı Sani" adını almıştır. 1928'de yeni harflerin kabulünden sonra "Cumhuriyet İlkokulu", 1938'de "Onuncu ilkokul" adı ile hizmet vermiş, 1948'den itibaren de "Muradiye İlkokulu" adıyla faaliyetini sürdürmektedir.

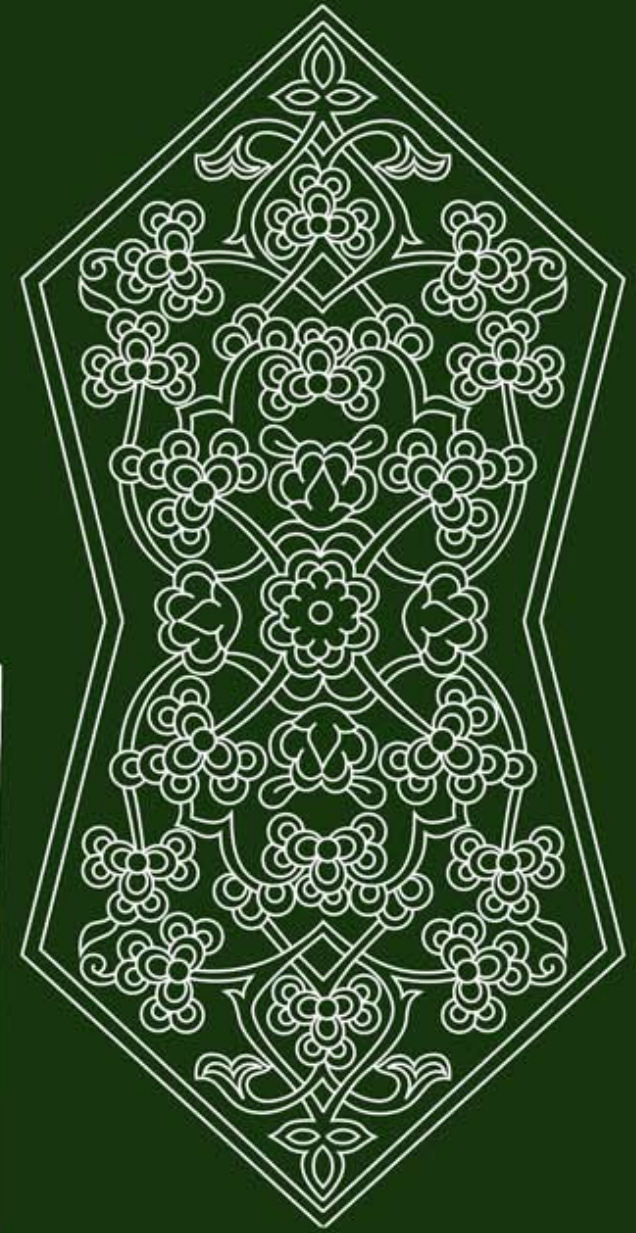
*Ölüm ile yaşamın, hüznün ile huzurun bir arada hissedildiği mistik mekânın,
bahçesindeki selvilerin, çınarların gölgesinde ruh dinlenir, huzur bulur.*

Muradiye Camii

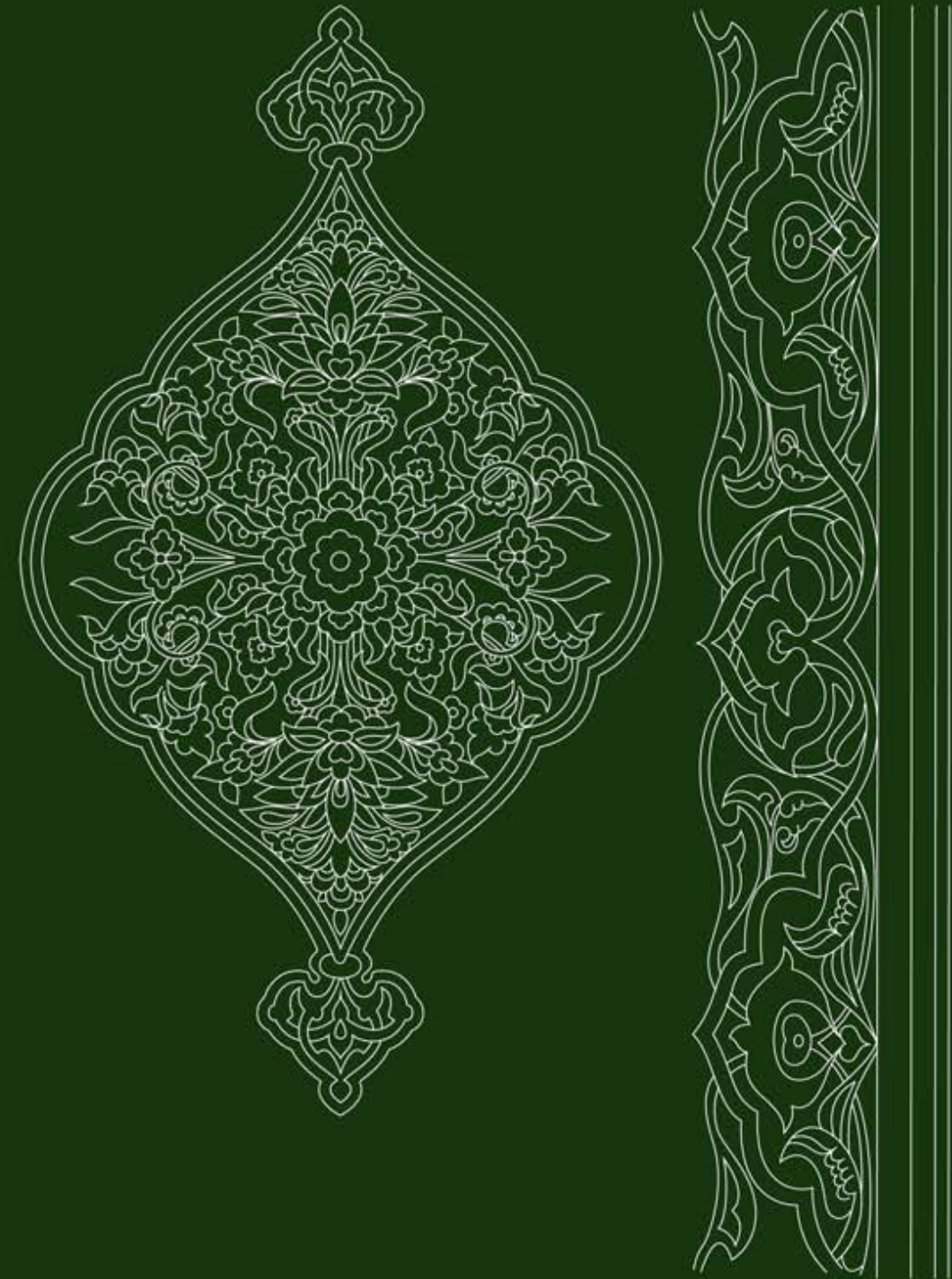

Arabic calligraphy in a decorative frame, likely a religious or historical inscription, positioned above the doorway.

**Sultan
II.Murat Türbesi**

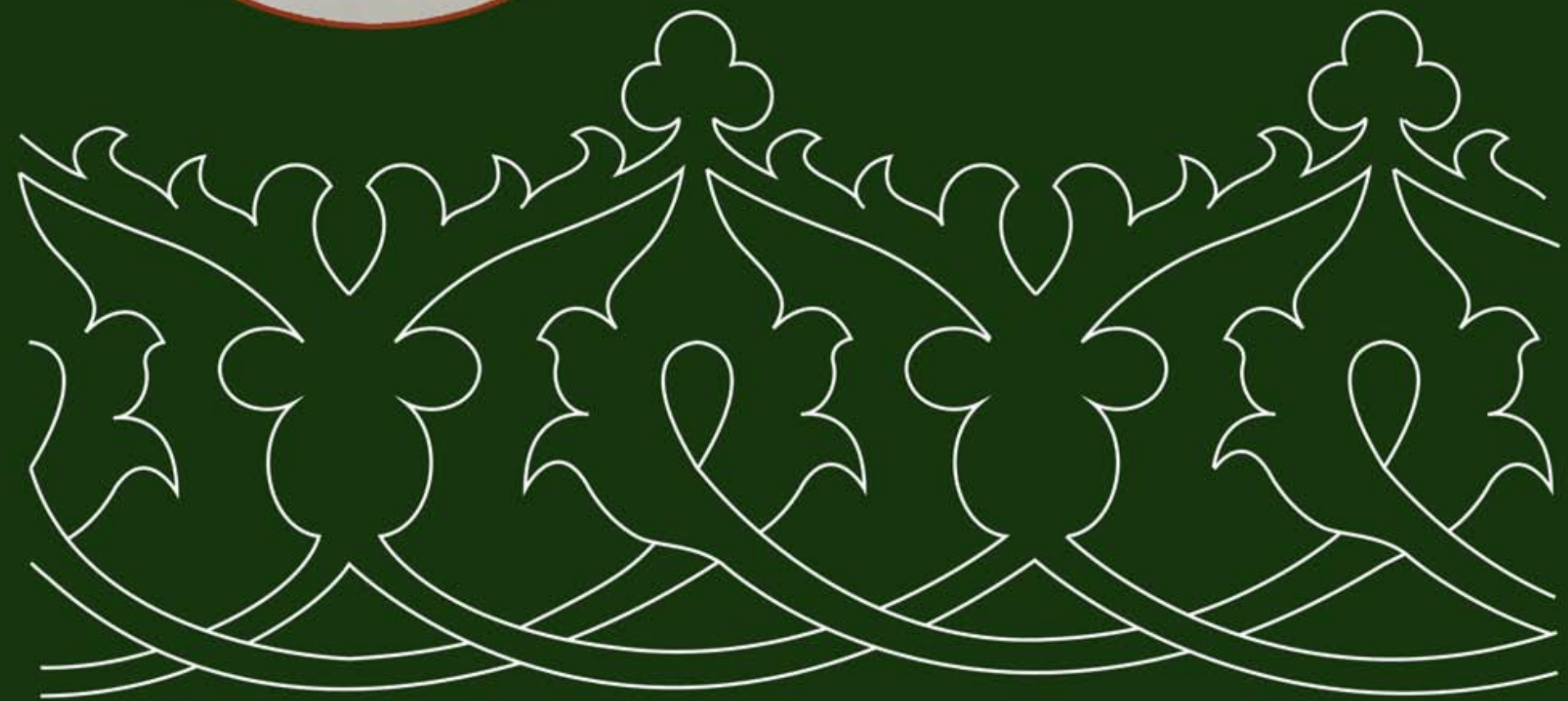
Türbe,1481 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından babası II.Murat adına Muradiye Külliyesi'ndeki cami bahçesinde yaptırılmıştır.1446 tarihinde Halil Paşa, Saruca Paşa ve İshak Paşa'nın tanıklıkları ile Türkçe hazırlanan vasiyetnamede II. Murat, çok yakın olmamak kaydıyla oğlu Alaaddin Ali'nin türbesinin yanına gömülmesini, "Allah'ın rahmeti, ister güneş ve ayın parlaklığı, isterse cennetin yağmuru veya çiyi olsun, mezarımın doğrudan üzerine yağsın" dediğini ve eğer Bursa dışında vefat ederse Bursa'ya getirilerek Perşembe günü kabrine konmasını vasiyet etmiştir. II. Murad'ın vasiyeti üzerine türbe son derece sade bir şekilde yapılmış ve Sultan bir lahit içine değil, doğrudan toprağa gömülmüş, mezarının üzerine yağmurun yağabilmesi için Türbe'nin üzeri açık bırakılmıştır.

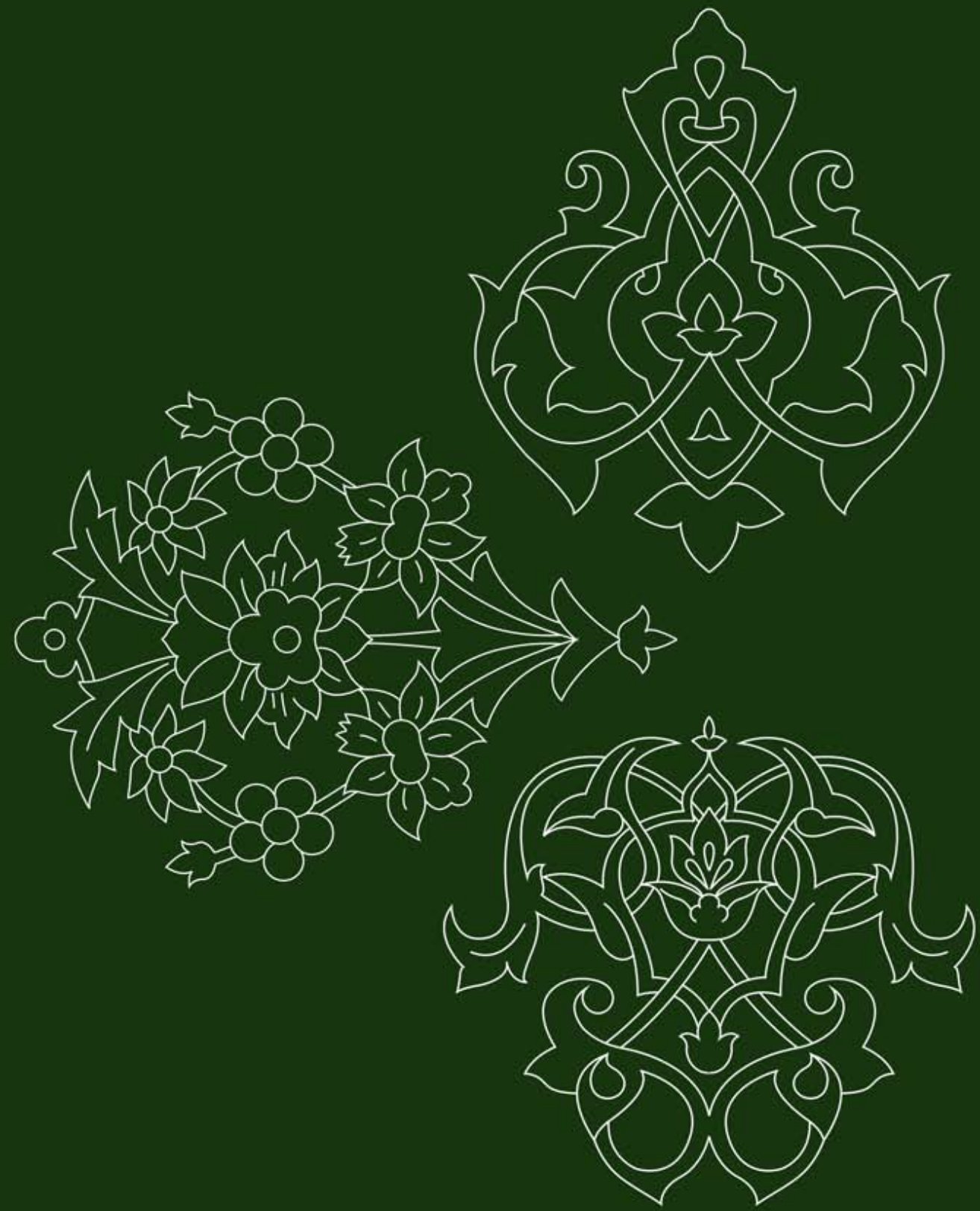

Sultan Alaattin'in türbesine, II. Murat'ın türbesinin doğu duvarına bitişik, pencereden kapağa dönüştürülmüş bir açıklıktan girilir. II. Murat Türbesinin girişindeki revakın üzerine örten saçak son derece güzel ve ihtişamlıdır. Yıldızlı çivi başı, 12 köşeli yıldızlar ile mukarnasla bezeli saçak ve ahşap işçiliğinin en güzel örneklerinden olan kapı kanatları sanat eseri olarak nitelendirilir.

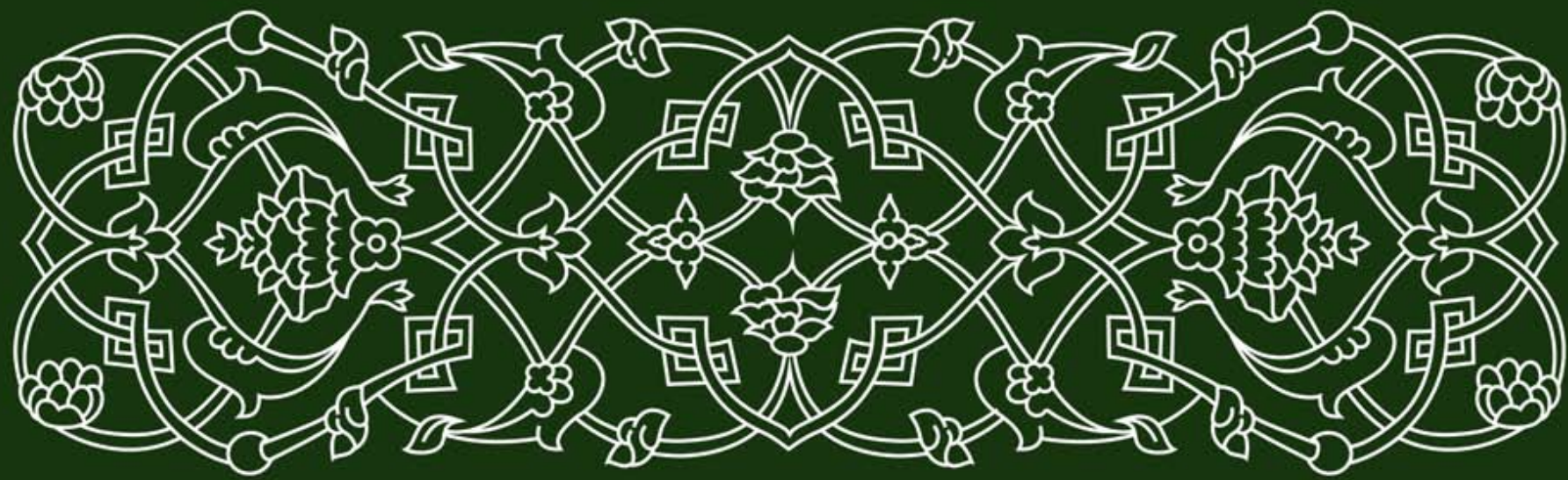

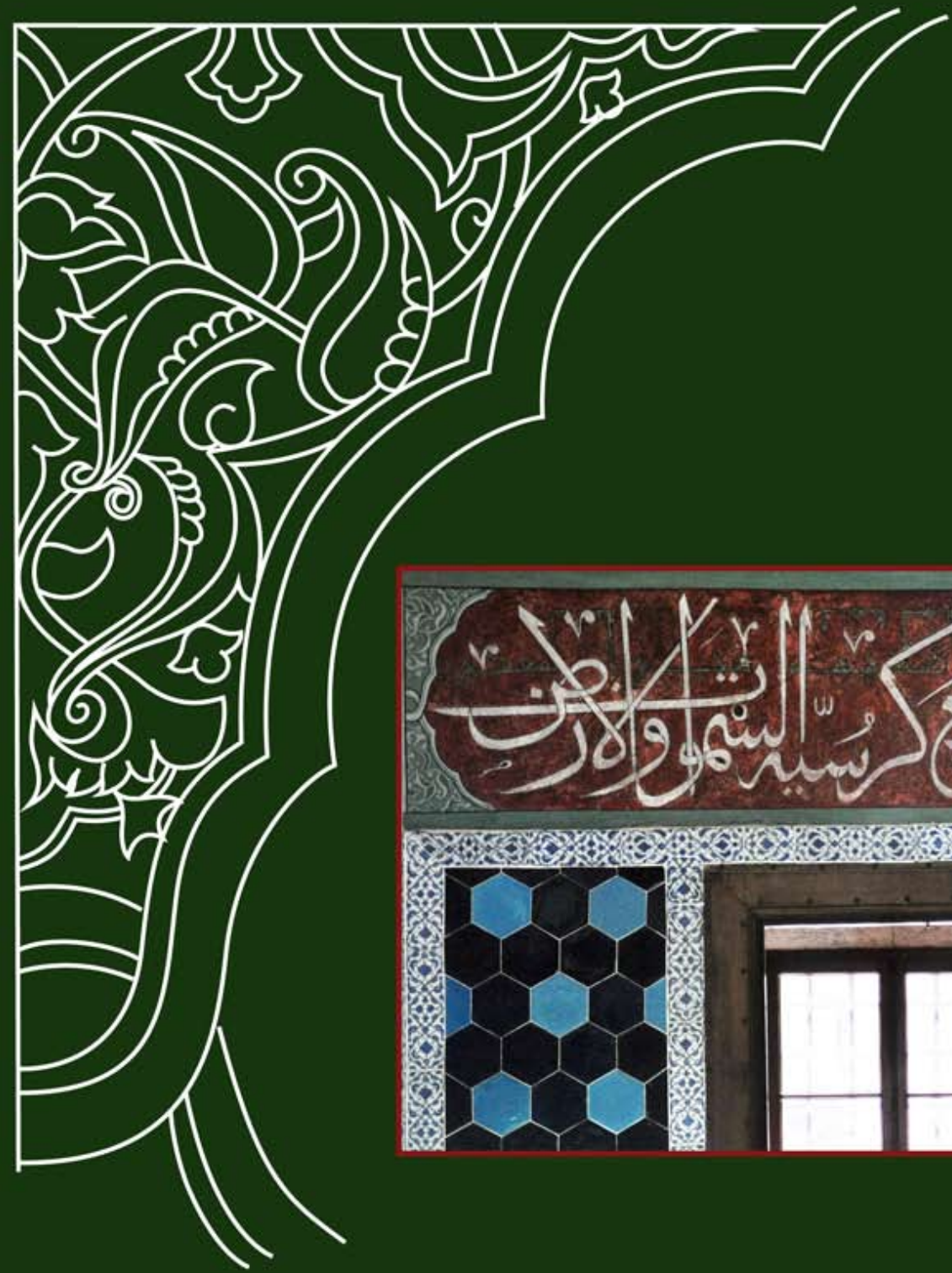
**Şehzade
Ahmed Türbesi**

Muradiye Külliyesi içinde, II. Bayezid'in oğlu Şehzade Ahmed için yaptırılmıştır. Türbede altı adet sanduka bulunmaktadır. Türbede şehzade Ahmet, annesi Bülbül Hatun, kardeşi Şehinşah, Şehinşah'ın oğlu Mehmed ve Yavuz'un kardeşi Şehzade Korkut gömülüdür. Diğer iki sandukanın da ihtilafı olmakla beraber, II. Beyazıt'ın kızı Sofu Sultan ve Şehzade Ahmet'in kızı Kamer Sultan'a ait olduğu düşünülmektedir.

Sekizgen bir plana sahip olan türbenin kurşunla kaplı kubbesi sekizgen bir kasağa oturmuştur. Türbenin dış kenarları, "mühr-ü Süleyman" formunda tuğla rozetler ile süslüdür. Taban altıgen tuğlalarla, duvarlar ise bordürle sınırlanmış, turkuaz renkli altıgen çinilerle kaplıdır. Duvarların bazı bölümleri ve kubbe beyaz badanalı olup, sade kalem işçiliğine sahiptir. Kündekari tekniğinde yapılmış türbe kapısı, göz alıcı güzelliğindedir.

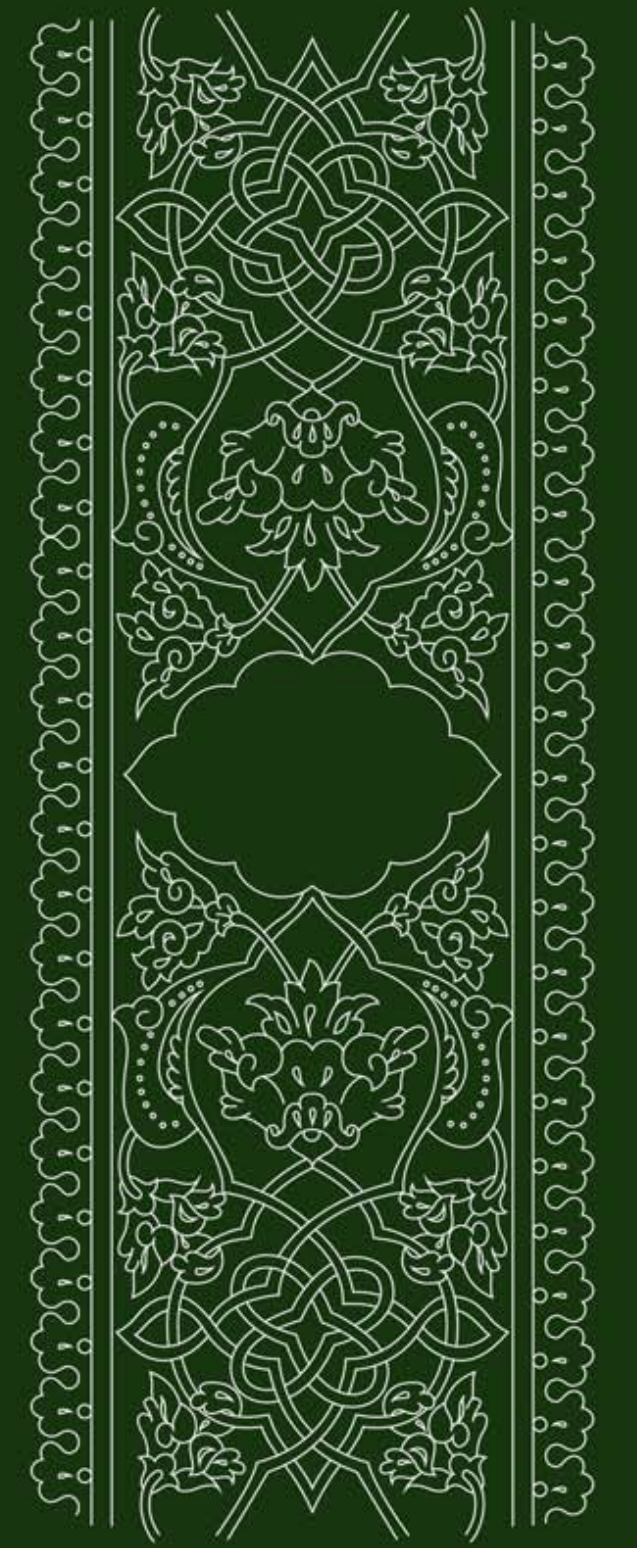

Şehzade Mahmut Türbesi

Manisa'da vali iken 912 yılında vefat eden II. Beyazıt'ın oğlu Şehzade Mahmud'un naaşı, Bursa'ya getirilerek annesi Bülbül Hatun tarafından, üzerine Abdullah oğlu Ali ve Sultan Şahoğlu Üstad Yakup'a türbe inşa ettirilmiştir. Zemini mermer ve tuğla olan türbede dört tane sanduka bulunmaktadır. Burada, Şehzade Mahmud ve onun 918 'de vefat eden oğulları Orhan, Emir ve Musa yatmaktadır. Zengin çini, kalemişi ve malakari süslemeleri olan türbenin duvarları mavi ve lacivert renkli altıgen çinilerle kaplıdır. Bu çiniler 1420'lerde Yeşil Cami ve türbede kullanılanların aynıdır. Tüm duvarlardaki çini yüzeylerin üst ve yan kenarları mavi-beyaz bordürlerle çevrilidir. İç duvarlarda çini yüzeylerin üstlerinde çepeçevre yazı kuşakları bulunur. Orijinal kapı ve pencere kapakları ahşap işçiliğinin güzelliğini ortaya koymaktadır.

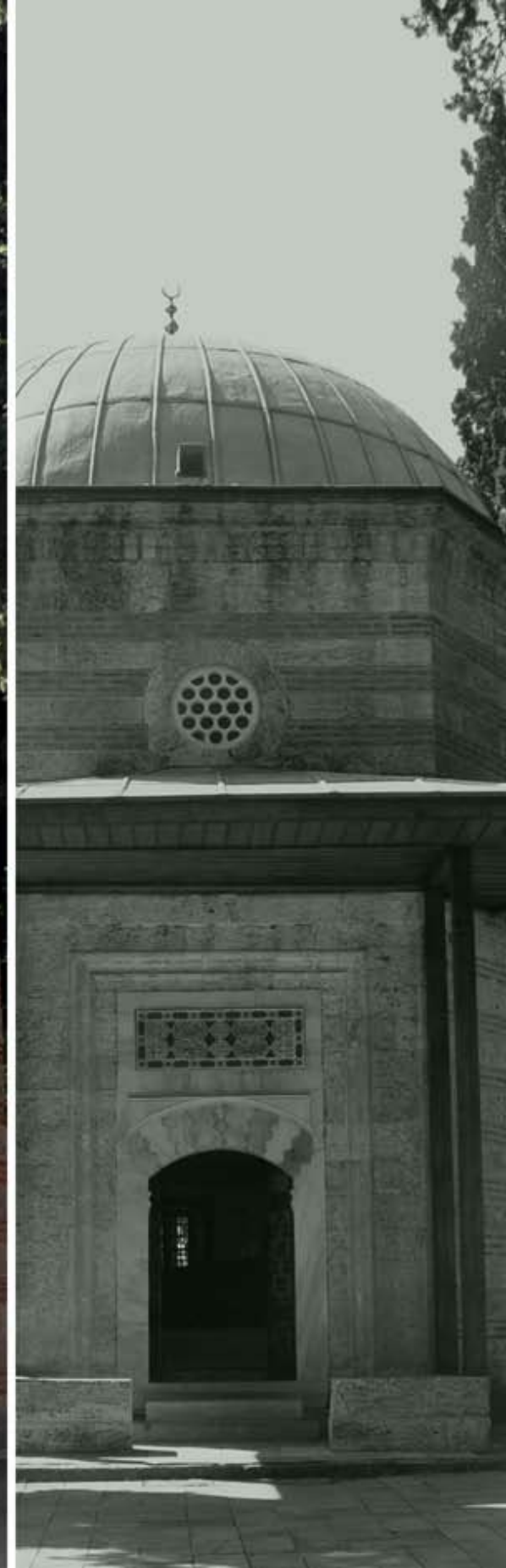

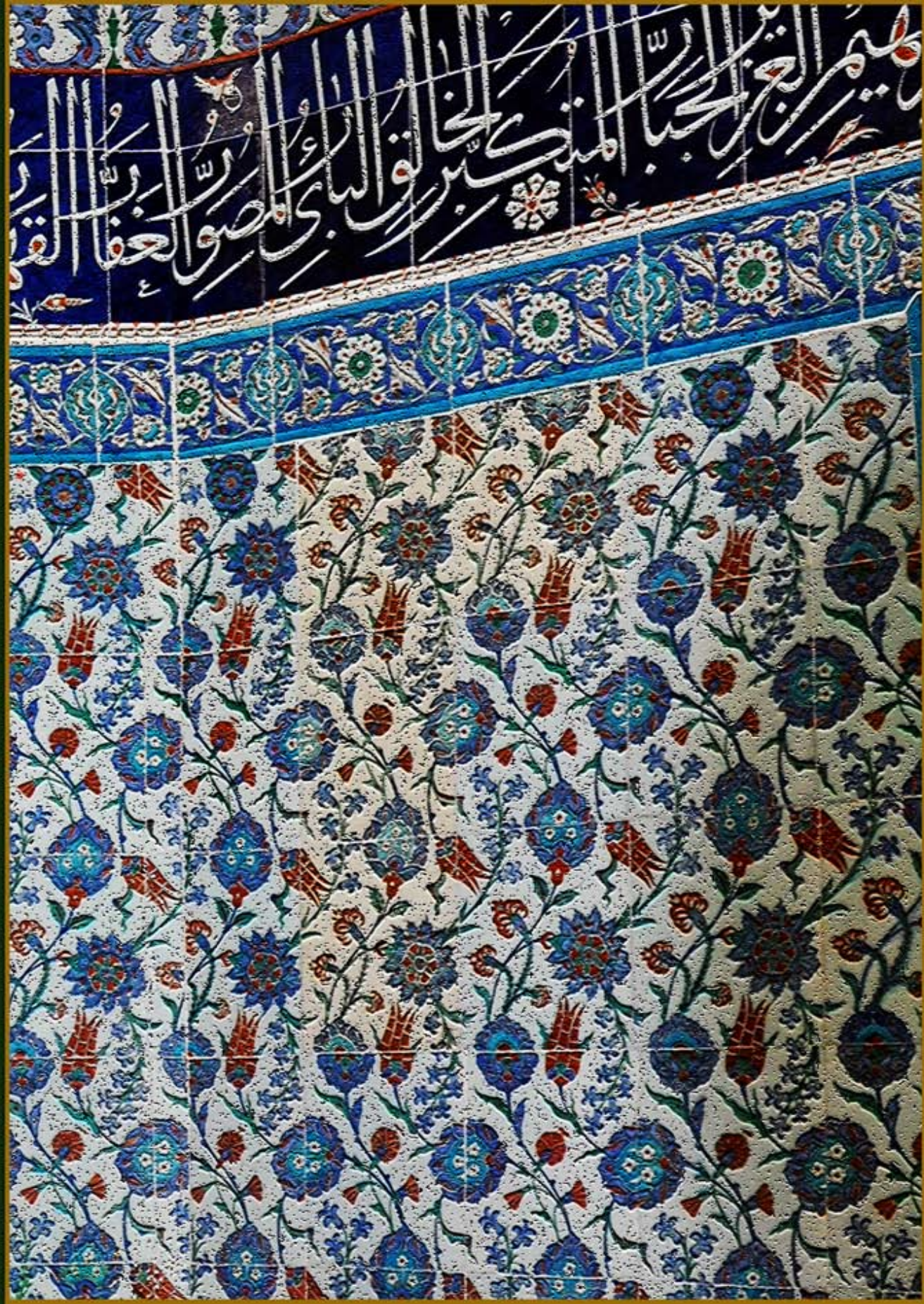
**Şehzade
Mustafa Türbesi**

Mustafa-i Cedit (yeni Mustafa) Türbesi olarak da bilinir. Şehzade Mustafa, Kanuni Sultan Süleyman ve Mahi Devran'ın oğludur. 1553 yılında bir komploya kurban giden şehzadenin naaşı önce Bursa'da başka bir yere defnedilmiş, 981 yılında, kardeşi II. Selim tarafından yaptırılan türbeye nakledilmiştir. Bu bilgiler türbenin kapısındaki kitabeden anlaşılmaktadır. Sekizgen bir planı olan türbede, sekizgen bir kasnak üzerine kubbe oturmaktadır. Kapısı künde-kari tekniği ile yapılmış ve mermer sövelidir. Türbenin en önemli özelliği duvarlarında kullanılan, Kanuni Sultan Süleyman dönemine ait İznik çinileridir. Bu türbedeki çiniler, Yeşil Türbe ve Yeşil Camii de kullanılan çiniler dengindedir. Benzerleri ancak Topkapı Sarayı'nda görülebilecek kalitede çinilerdir. Duvarlarında Peygamberimizin sözlerinden bazıları yazılıdır. Kubbe eteğinde Besmele-i Şerif ile Âyete'l Kürsi yazılıdır. Kubbe sathını hatâyî ve rûmî motifler kaplar. Kapının arkasında iki taraflı bulunan oyuklar sadaka oyuqlarıdır. Yardım yapmak isteyenler sadakalarını buraya bırakırdı. Ayrıca türbede bulunan gömme dolaplar, Kuran-ı Kerim koymak içindir.

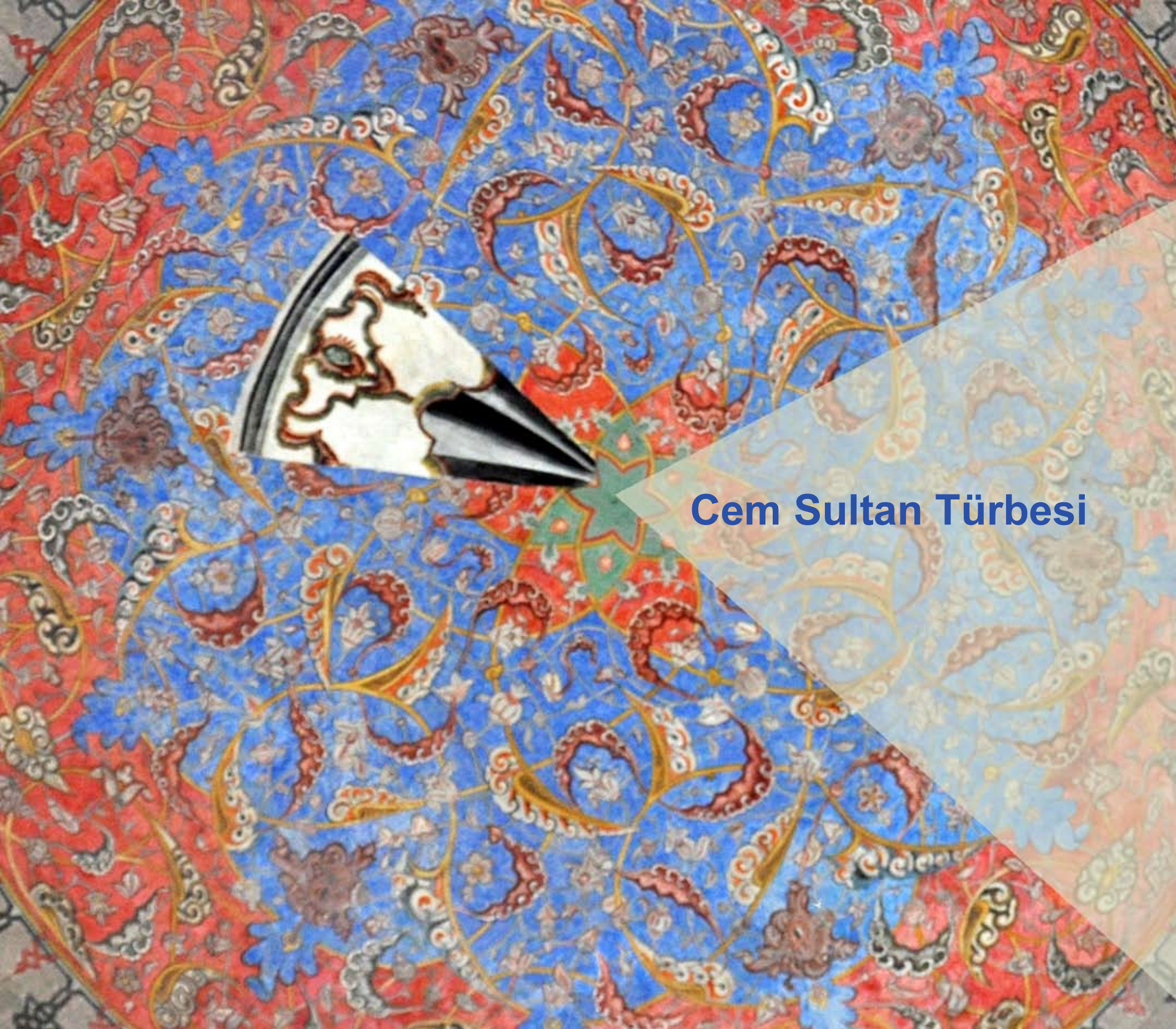

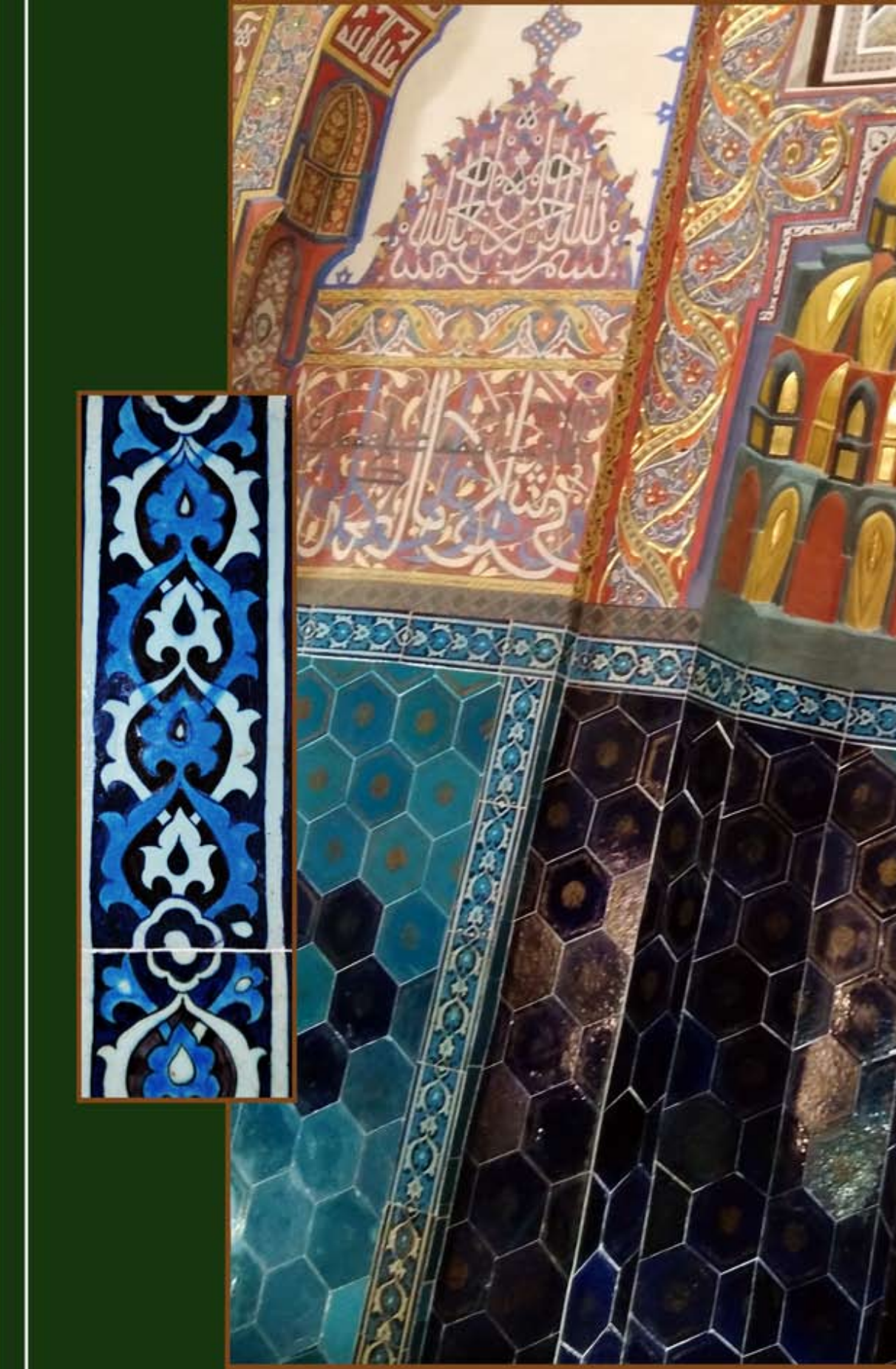
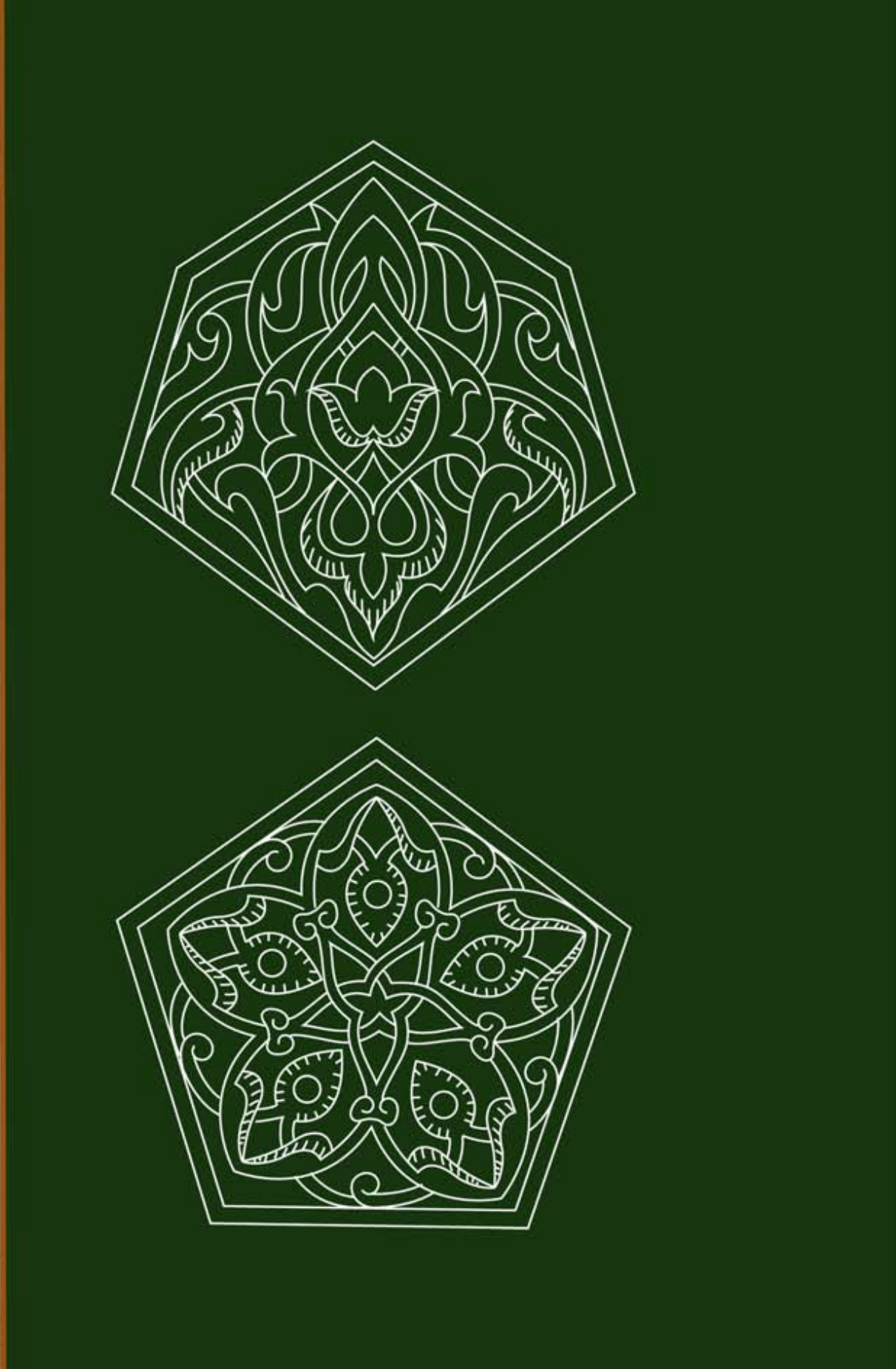
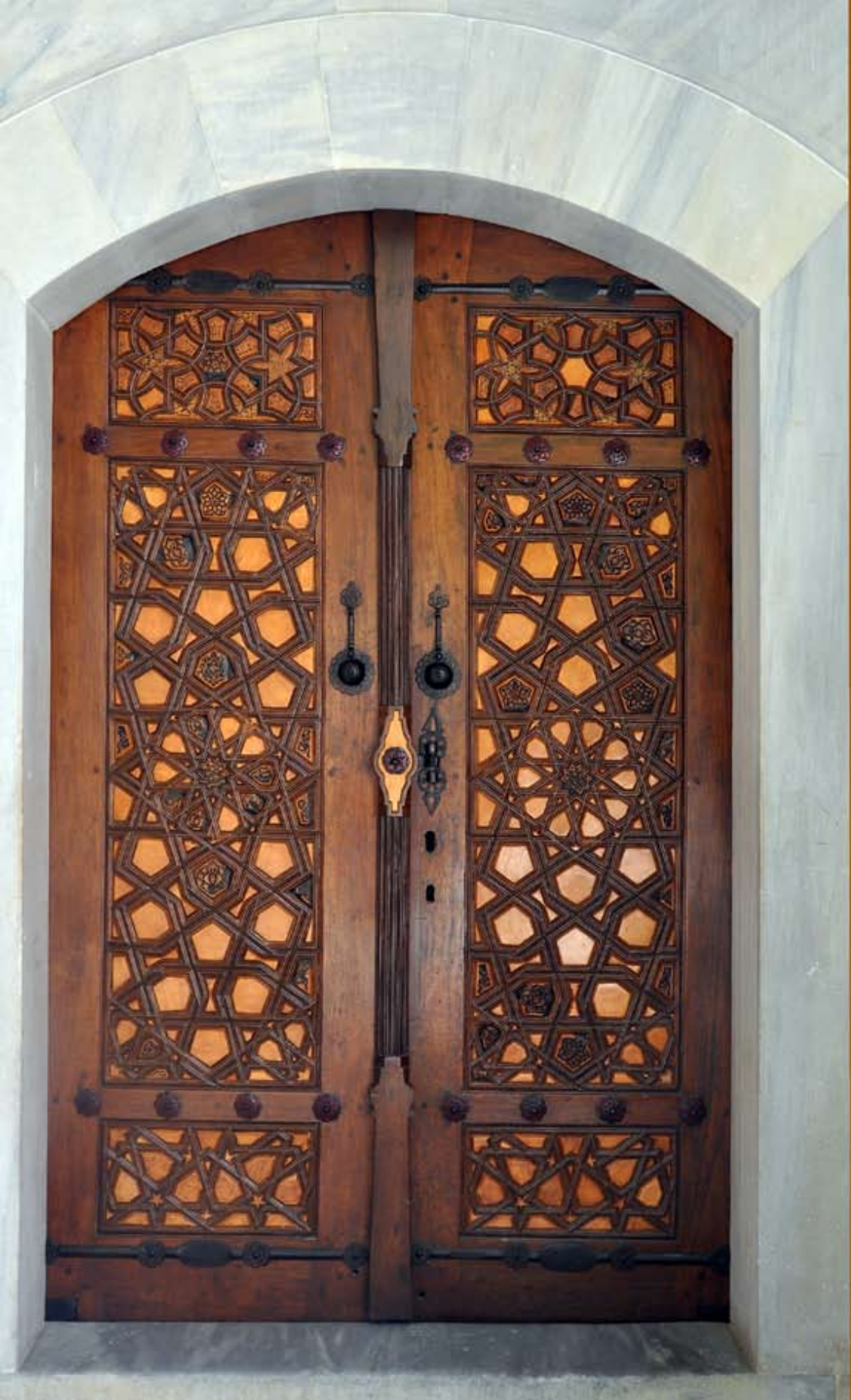

Cem Sultan Türbesi

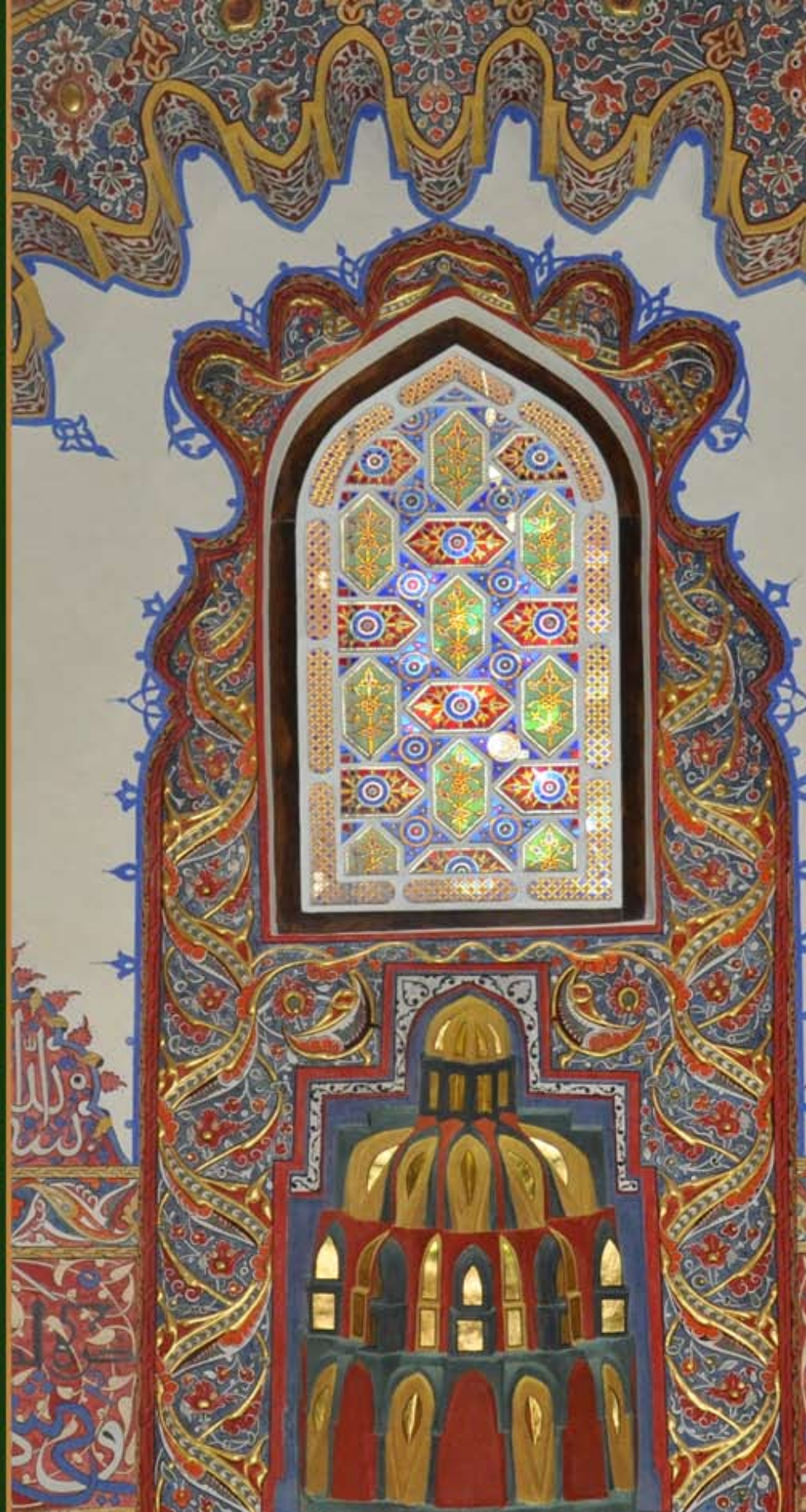
Fatih Sultan Mehmed'in küçük oğlu olan Cem Sultan, 1481 yılında babasının vefatı ile Bursa'da İmparatorluğunu ilan etmiş, 18 gün hükümdarlık yapmıştır. Adına para bastıran ve abisi II. Beyazid ile aralarında geçen taht kavgaları sonucu Avrupa'da uzun yıllar sürgün yaşayan Cem Sultan, 1495 yılında İtalya'da ölmüştür. 1499 yılında naaşı Bursa'ya getirilerek Muradiye semtindeki türbeye gömülmüştür. Cem Sultan Türbesi'ni Türk sanatı bakımından önemli yapan iç süslemesidir. Duvarlar, alt sıradaki pencerelerin üst söveleri hizasına kadar altı köşeli firuze renkli çinilerle kaplanmıştır. Türbenin duvarlarını alt kısmında üzerleri altın yaldızlı firuze ve lacivert çiniler üst kısımlar kalem işi ile süslenmiştir. Pencereli duvarlarda, üst pencerelerin iki yanlarında, çifte kulplu bir saksıdan çıkan stilize edilmiş birer büyük bitki motifi yer alır. Bir dizi teşkil eden altı rozetin aralarında da on iki defa "rahmetullah" yazısı tekrarlanır. Türbenin kapısı künde kari tekniği ile yapılmıştır.

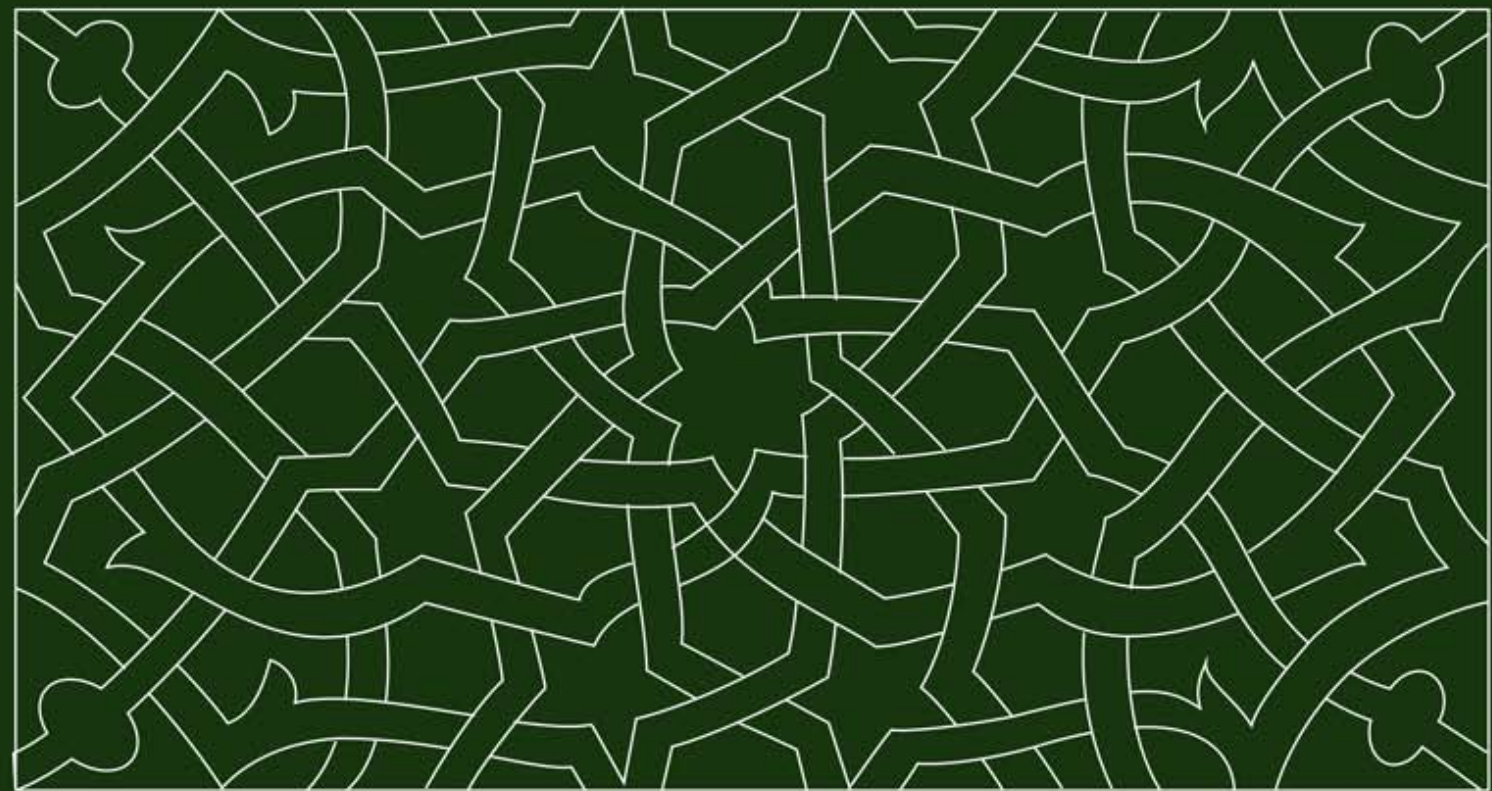
Muradiye Külliyesi sınırları içinde ve yakın çevresinde XV. ve XVI. yüzyıllarda değişik Sultanlar tarafından yakınları için yaptırılan on üç adet türbe içinde en önemlilerden biri de Fatih Sultan Mehmed'in oğlu Şehzade Mustafa Çelebi için inşa ettirilen Türbedir. Konum olarak camiye en yakın türbedir. 1474 yılında ölen Şehzade Mustafa önce başka bir türbeye, 1479'da kendi türbesine gömülmüştür. Sonradan Sultan Abdullah, Sultan Cem ve Alevşah da buraya defnedildiği için Türbe, Cem Sultan Türbesi olarak da isimlendirilmektedir.

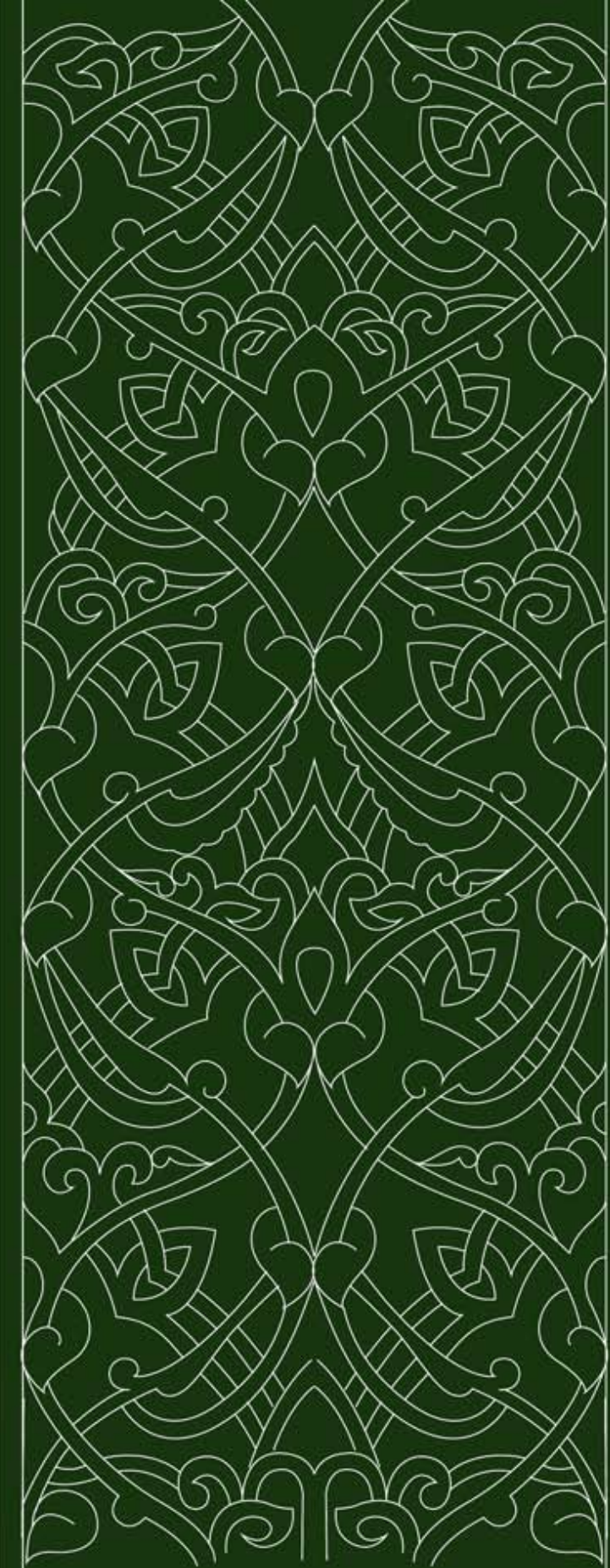
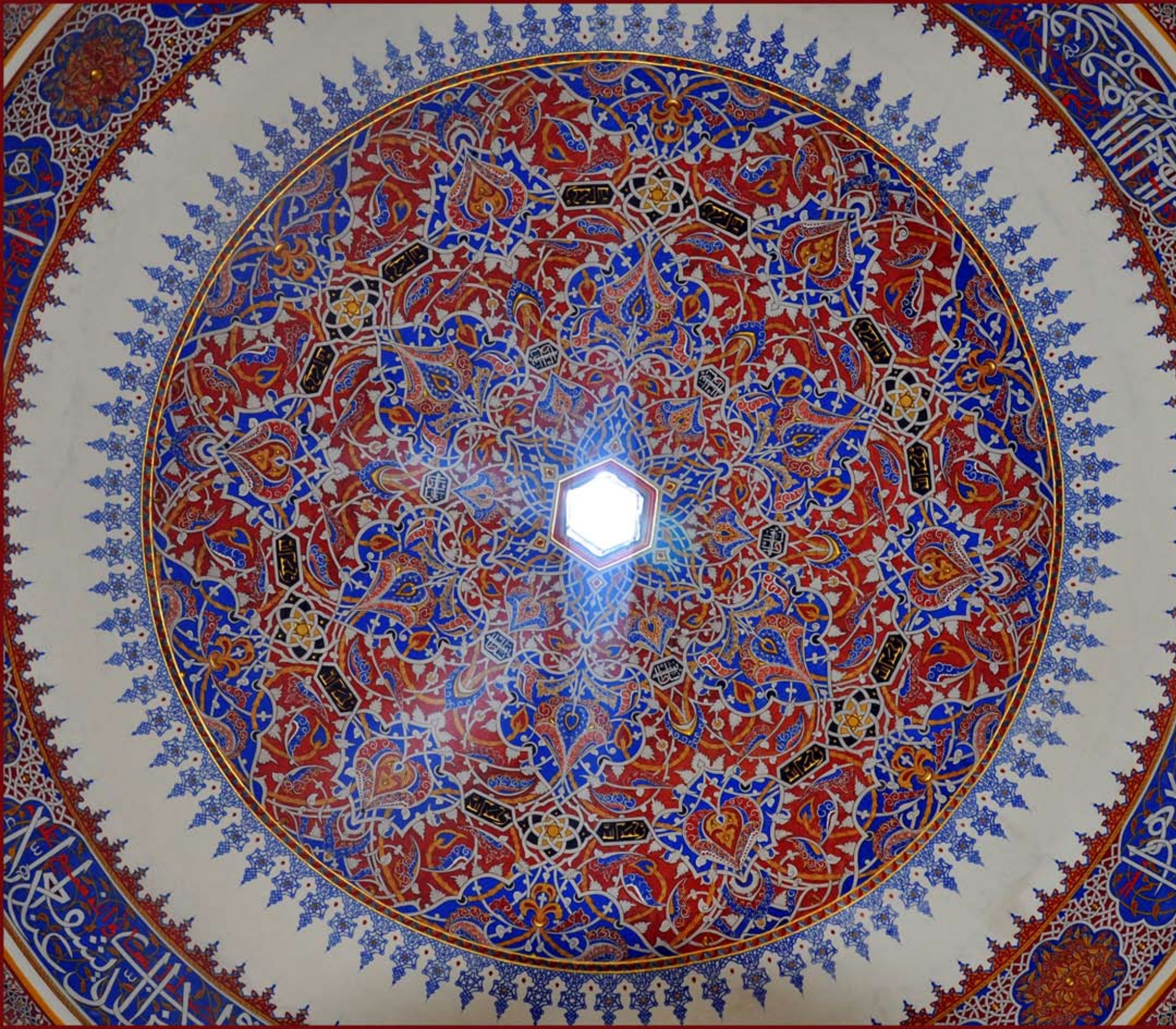

Gülşah Hatun Türbesi

Gülşah Hatun, Sultan Mustafa'nın annesi ve Fatih Sultan Mehmed'in eşidir. Kare planlı olan türbenin üzeri dışarıdan sekizgen bir kasağa, içeriden baklava motifli bir kuşağa oturan bir kubbe ile örtülüdür. Duvarlarda altı, kasağta dört sivri kemerli penceresi bulunmaktadır. Kapı kanatları künde kari tekniğindedir. Türbenin içinde iki sanduka mevcuttur. Bunlardan birisi Gülşah Hatun'a aittir

Gülruh Hatun Türbesi

Türbenin inşa tarihi 1527 yılıdır. Gülruh Hatun'un vefatı ise bu tarihten bir kaç yıl sonradır. Hayırsever bir kadın olan Gülruh Hatun, Akhisar'da bir mescit, Bursa'da bir mektep yaptırmış ve birçok dükkân, hamam, han ile değirmeni vakfederek henüz hayatta iken türbesini de inşa ettirmiştir.

Türbede bulunan XVI.yüzyıla ait kalem işleri renk, desen ve bezeme kompozisyonu ile dönemin en iyi kalem işi süslemeleri örneklerindedir. Türbenin iç kısmında renkli kalem işçiliği ile yapılmış arabeskler ve ayetler sonradan kireç ile kapatılmış, sade kalem işçiliği ile süsler yapılmıştır. Kare planlı olan türbenin üzerindeki sekiz köşeli, dört pencereye sahip kasnak, kurşun kaplı bir kubbe ile örtülüdür. Binanın cephelerinde mermer söveli ikişer penceresi vardır. Türbenin kitabesi yoktur. Giriş eyvanı dört sıra stalaktitli olup yanlarında ufak mihraplar bulunmaktadır. Güney duvarında mihrap nişi, diğer iki duvarda da ahşap kapaklı dolaplar vardır. Türbe'nin kapı ve pencere kapakları orijinaldir. Türbede dört adet mermer mezar bulunmaktadır. Tarihi kayıtlara göre bu mezarlar, II.Bayezid'in eşi Gülruh Hatun, kızı Kamer Sultan, Şehzade Alem Şahın kızı Fatma Sultan ve Kamer Sultan'ın oğlu Osman'a aittirler.

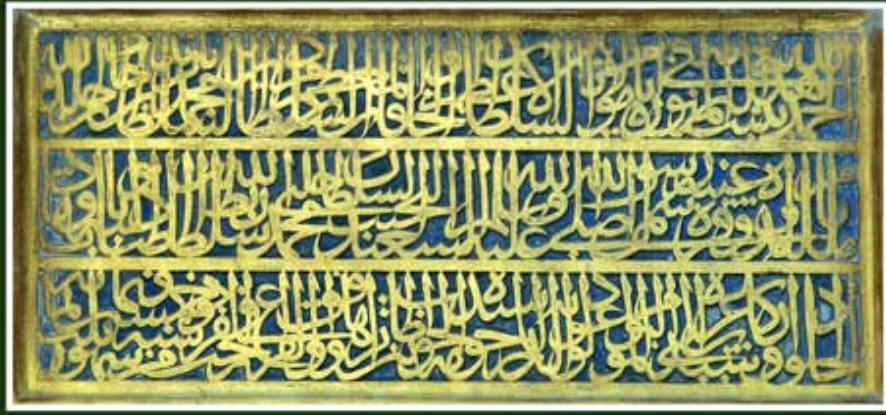

Hüma Hatun Türbesi

Fatih Sultan Mehmed'in annesi Hüma Hatun için, II. Murad tarafından 1449 yılında Muradiye Camisi'nin doğusundaki bahçe içinde yaptırılmıştır. "Ak Türbe veya Hatuniye Türbesi" olarak da bilinir. Altıgen planlı yapının her yüzünde bir pencere vardır. Türbe, altıgen planlı ve kubbeli mütevazı bir yapıdır. Bir sıra taş ve iki sıra tuğla duvar işçiliği gösteren türbenin üzeri kurşun kaplı bir kubbeyle örtülmüştür. Girişte ufak bir eyvan bulunmaktadır. Türbede Hüma Hatun'dan başka bir sanduka daha bulunmaktadır ve kime ait olduğu bilinmemektedir.

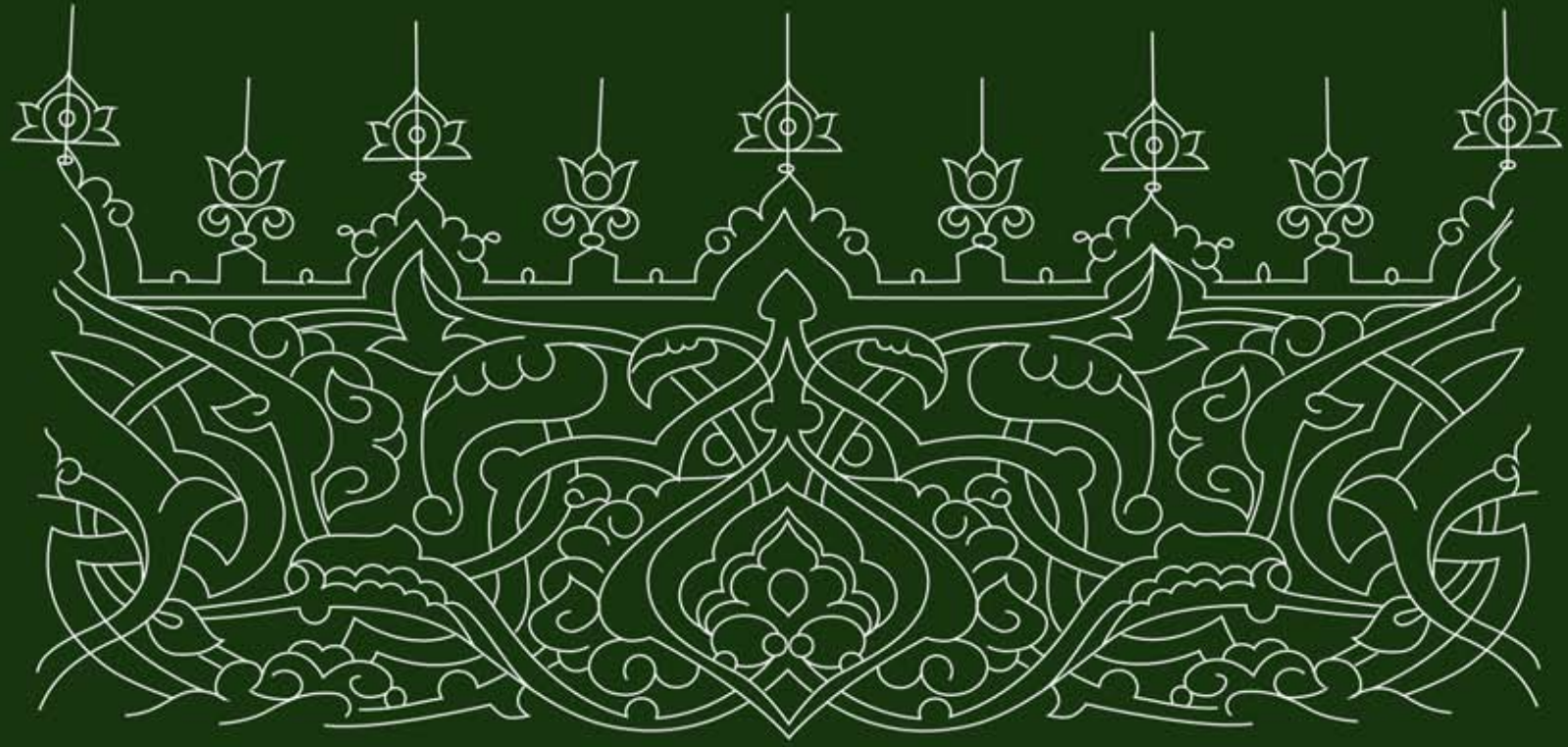
Kapısı üzerindeki mermer levhada sülüs harflerle şunlar yazılıdır.

"Allah'a hamd olsun, efendimiz büyük sultan ve yüce hakan sultan oğlu sultan Murat bin Mehmet bin Bayezit Han zamanında, Allah mülkünü daim etsin, gözbebeği peygamberin kendi adıyla tebcil ettiği, asil necip sultan Mehmet Çelebinin annesi, kadınların asili (Allah makamını güzelleştirsin) için, emri üzerine bu mutlu türbe yapıldı. Allah o padişahın saltanatını, devletini uzun zaman köklü temellere bağlasın ve izzetinin unsurlarını vaat olunan güne kökleştirsin. Hicri 853 (1449)

Kapısı üzerindeki mermer levhada sülüs harflerle şunlar yazılıdır.

"Allah'a hamd olsun, efendimiz büyük sultan ve yüce hakan sultan oğlu sultan Murat bin Mehmet bin Bayezit Han zamanında, Allah mülkünü daim etsin, gözbebeği peygamberin kendi adıyla tebcil ettiği, asil necip sultan Mehmet Çelebinin annesi, kadınların asili (Allah makamını güzelleştirsin) için, emri üzerine bu mutlu türbe yapıldı. Allah o padişahın saltanatını, devletini uzun zaman köklü temellere bağlasın ve izzetinin unsurlarını vaat olunan güne kökleştirsin. Hicri 853 (1449)

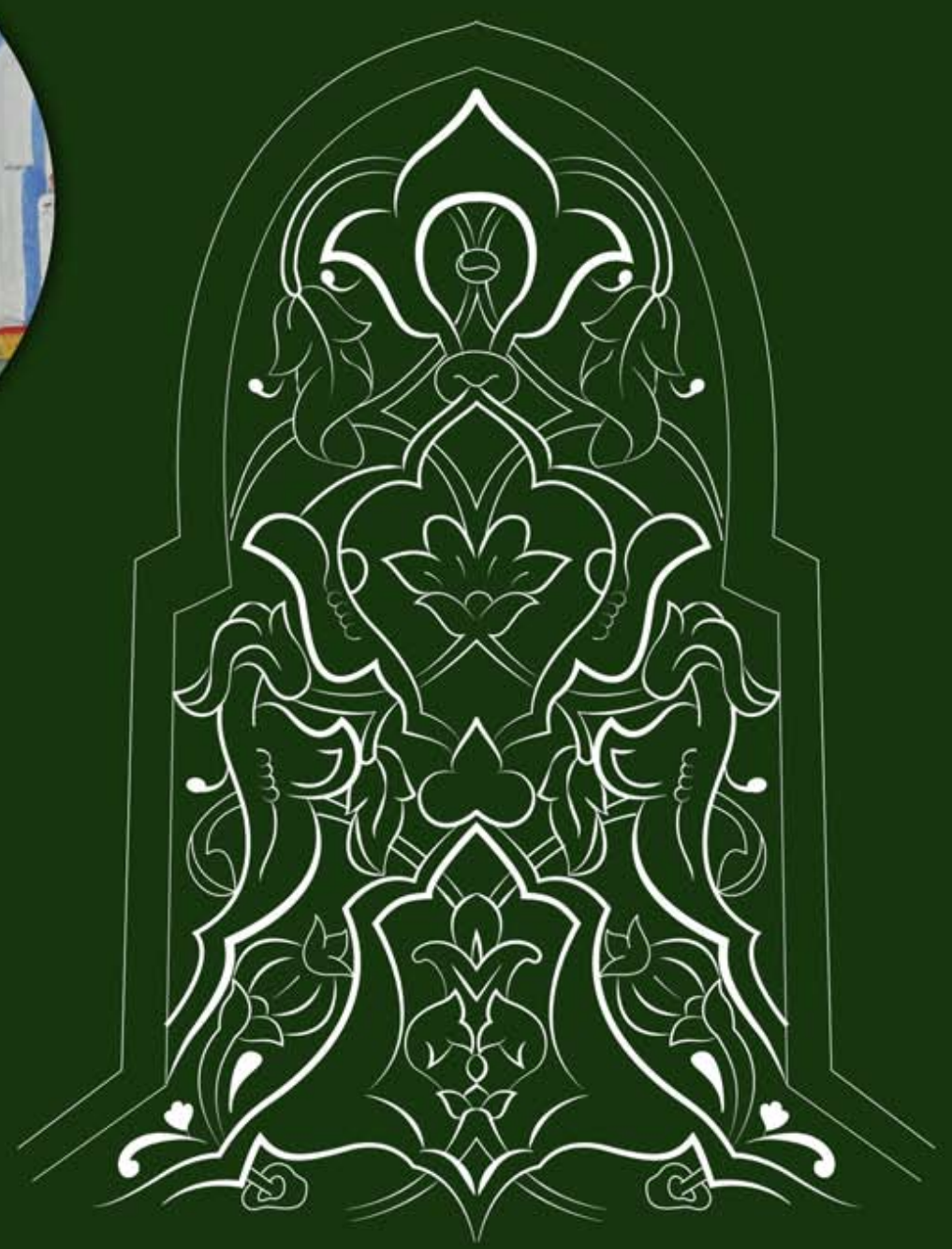

Mükürme Hatun Türbesi

II. Beyazıt'ın oğlu Şehzade Şehinşah'ın kadını ve Şehzade Mehmed'in annesi Mükrime Hatun'a atfedilmiştir. Türbede üç sanduka bulunmaktadır. Kündekari tekniğindeki kapı ile girilen türbe, oniki pencere ile aydınlatılmaktadır. Türbede zengin kalemişi süslemeler göze çarpar. Ayete'l- Kürsi duası yapının içini çepeçevre dolanmaktadır. Mihrap üzerinde dairevi ve dilimli madalyonlarda çeşitli ayetler ve esmaü'l-hüsna'dan seçmeler yer almaktadır. Mihrabın üstünde daire ve madalyon şekillerinde ayetler ve esmaü'l-hüsna'lar yer almaktadır.

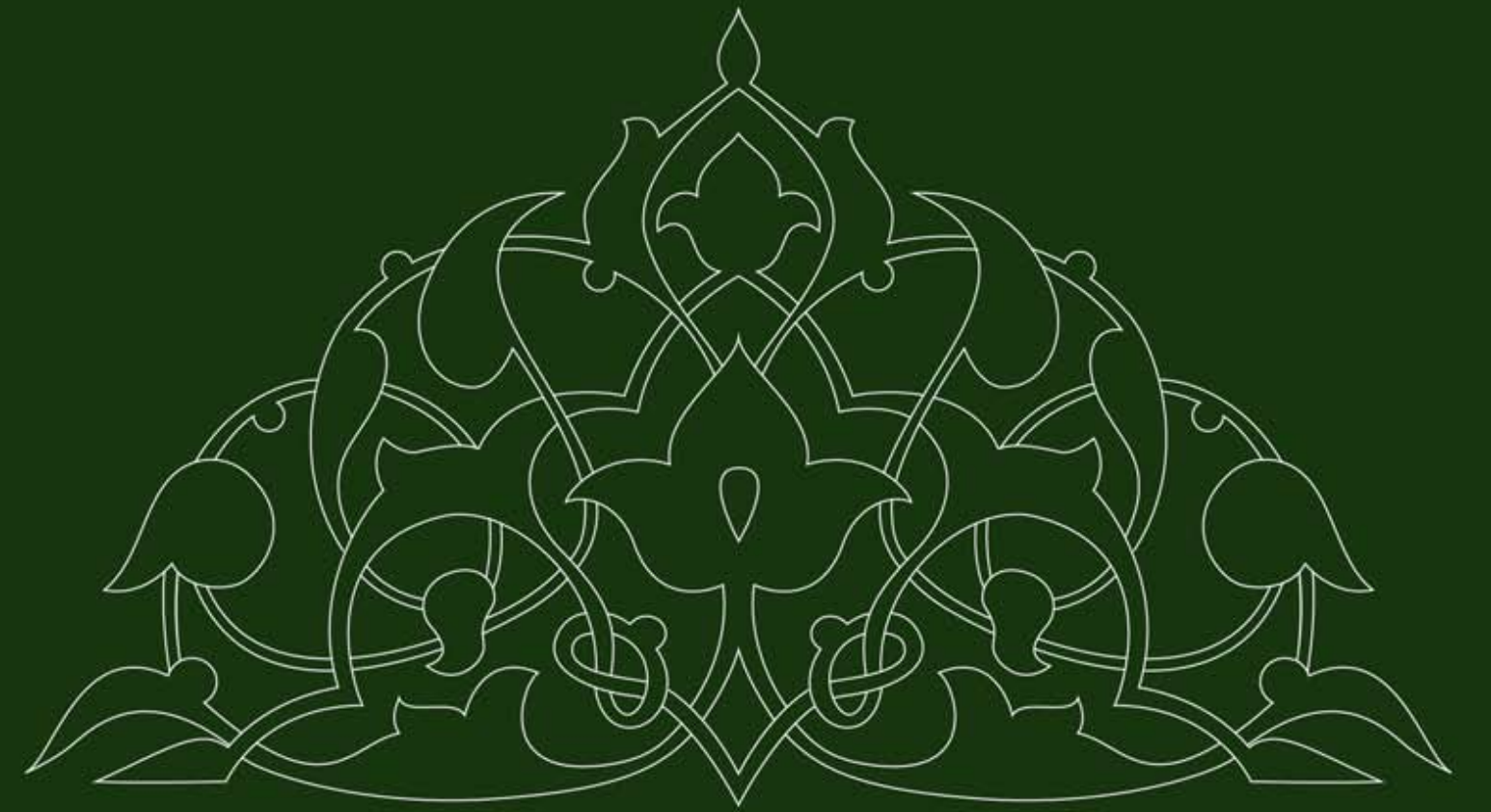
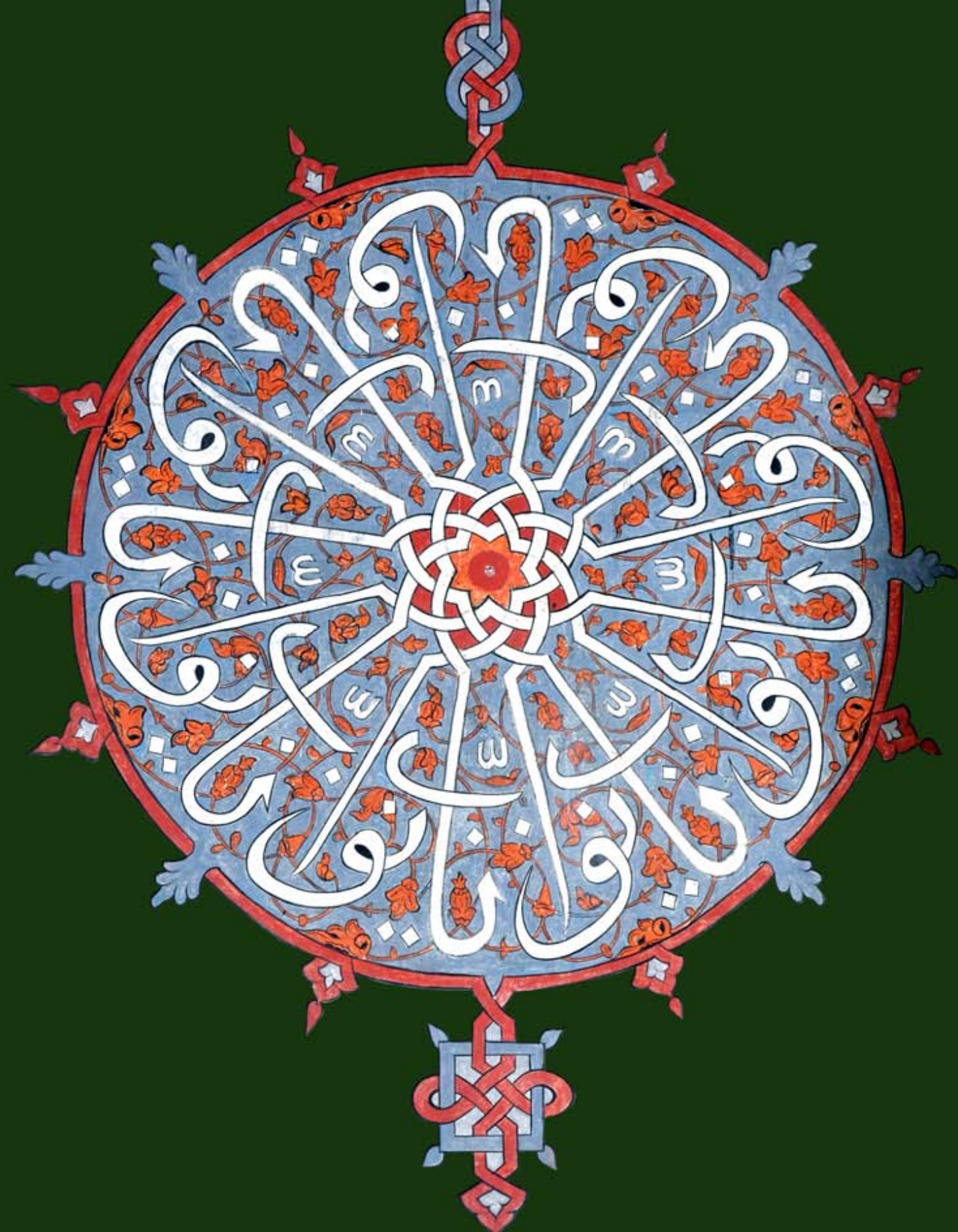

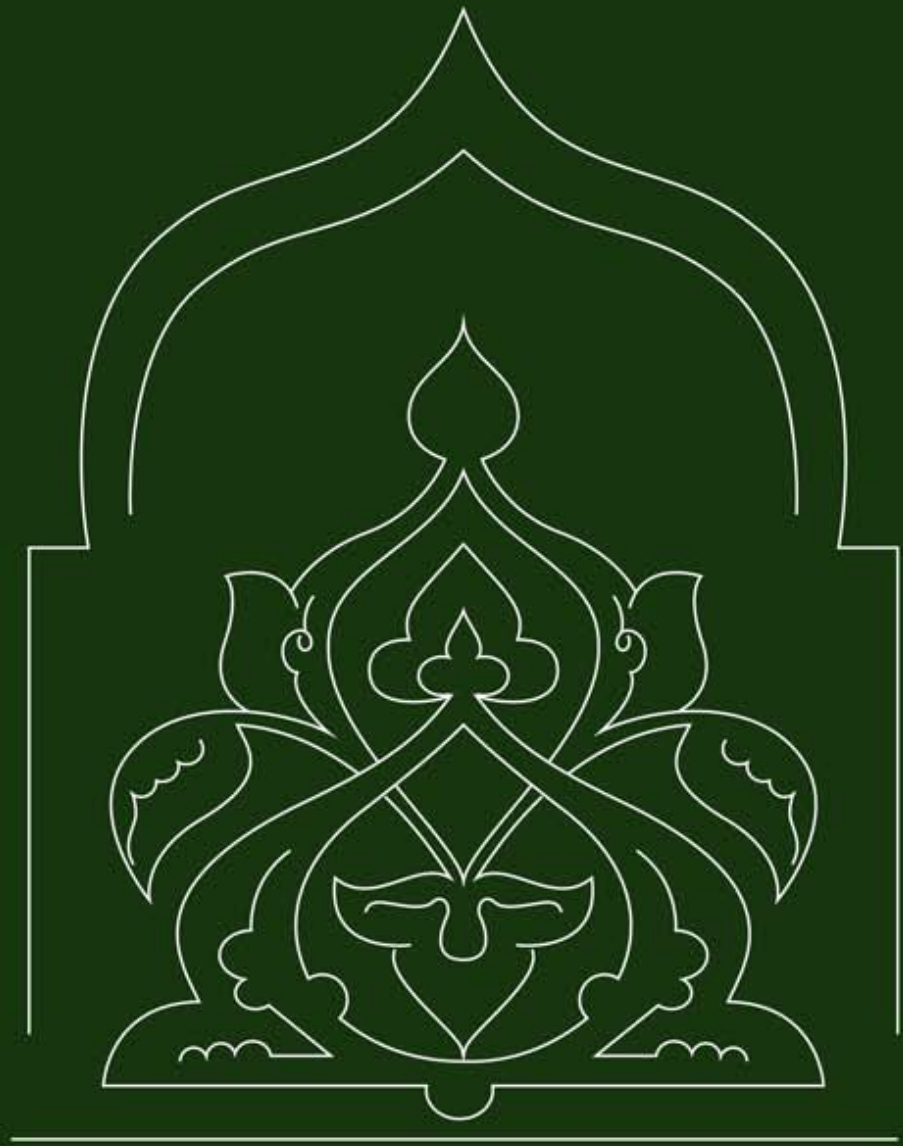

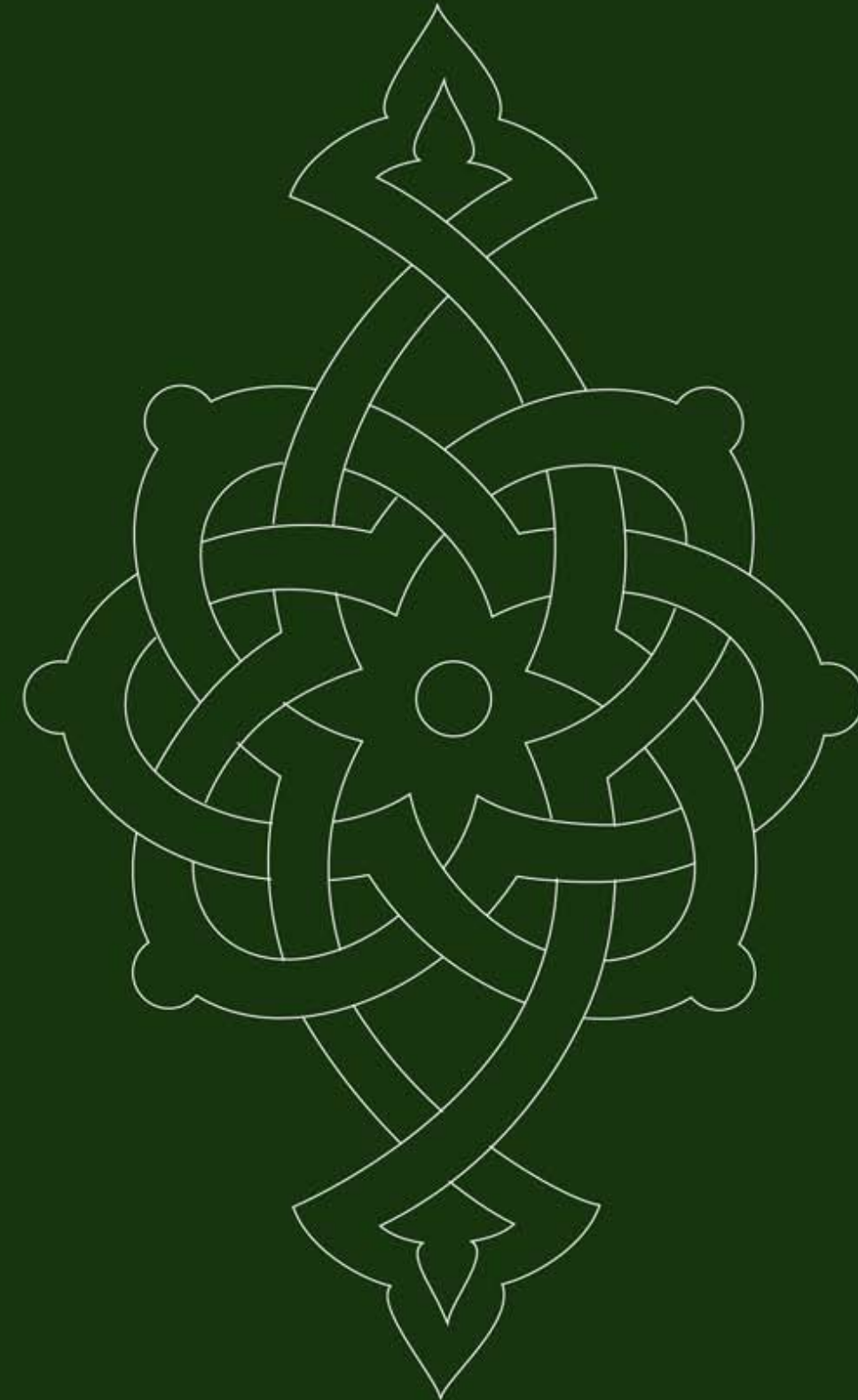
Şirin Hatun Türbesi

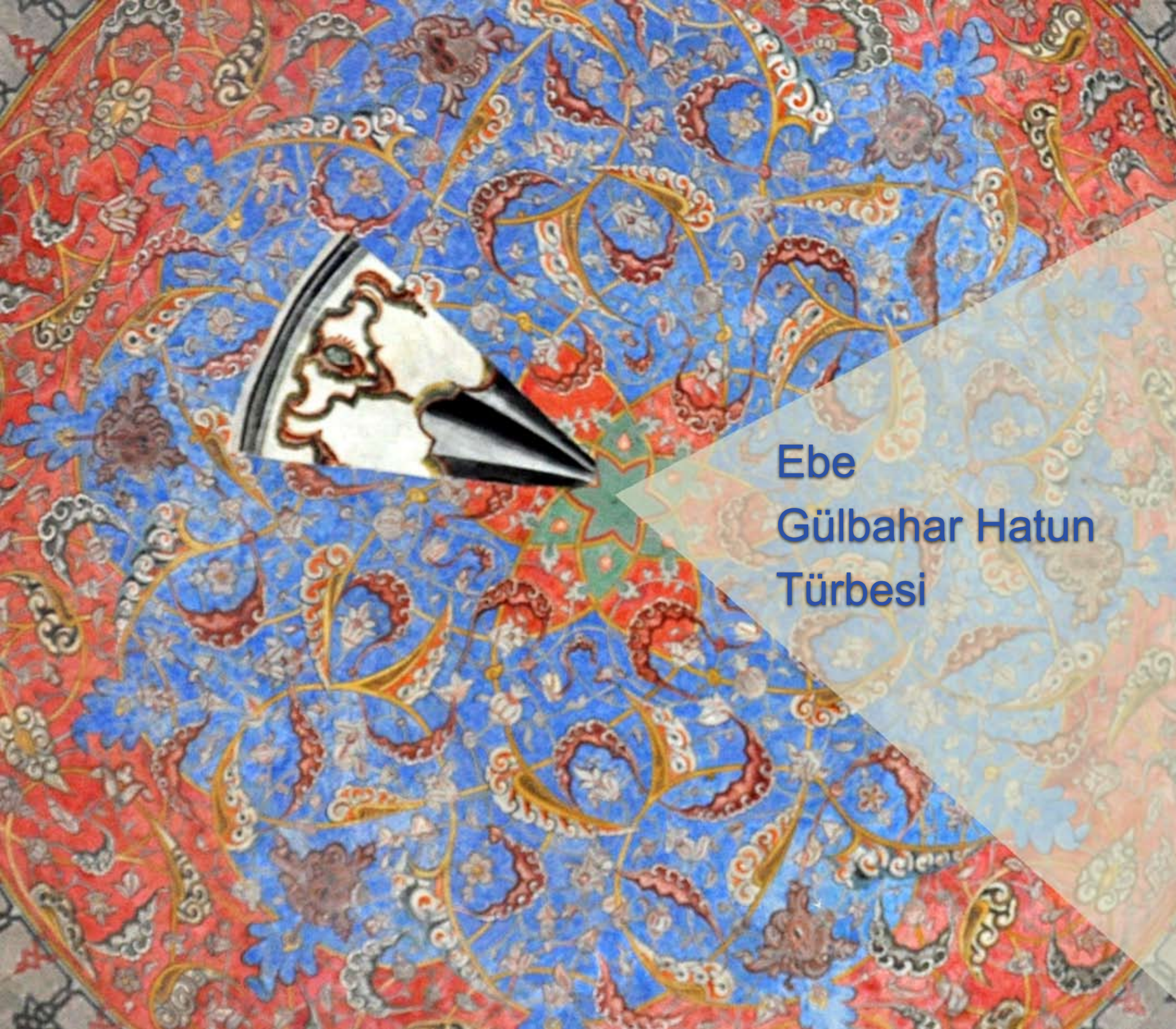

Şirin Hatun Türbesi, Gülrüh Sultan Türbesi'nin sağındadır. Bu türbede, II. Bayezid'in eşi ve Şehzade Abdullah'ın annesi Şirin Hatun'un mezarının yanısıra, gelini Ferahşah ve torunu Aynışah'ın da mezarları bulunmaktadır. Şirin Hatun Türbesi, avlunun kuzeybatısındaki sonuncu türbedir. XV. yüzyıl sonlarında inşa edilen Şirin Hatun Türbesi kare planlıdır. Sekiz köşeli bir kasağa oturan kubbede renkli camlı dört pencere, beden duvarlarının her birinde mermer söveli ikişer pencere olmak üzere toplam sekiz pencere bulunmaktadır. Türbenin giriş kısmında küçük bir eyvan bulunmaktadır. Türbe inşa edildiğinde girişin üzerinde mevcut olan kurşun kaplı saçağın günümüzde yalnız izleri görülmektedir. Zemini altıgen tuğlalarla kaplı olan türbenin iç duvarlarındaki renkli arabeskler, geometrik bitki ve ayetler zaman içinde badana ile kapanmış ve üzerine basit kalem işleri yapılmıştır.

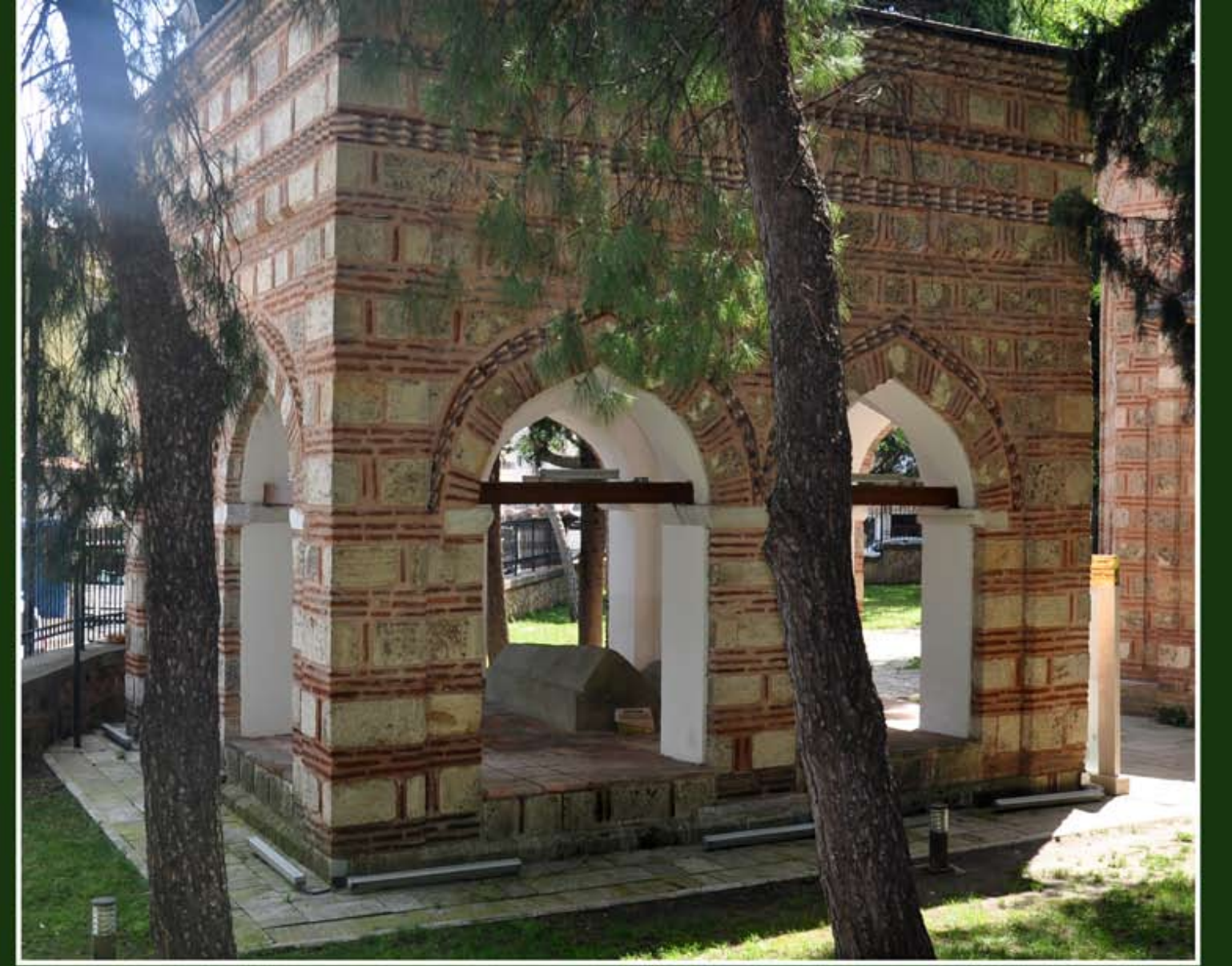
**Ebe
Gülbahar Hatun
Türbesi**

Muradiye külliyesinde Fatih Sultan Mehmed'in ebesine ait olduğu bildirilen türbe, Saraylılar Türbesi gibi Baldaken (çardak) tipi inşa edilmiştir. Türbenin kitabesi yoktur. Dıştan dışa ölçüleri 4.46 x 4.46 metre olan kare planlı türbenin köşelerindeki dört adet ayak birbirlerine sivri kemerlerle bağlanmış ve üzerlerine iki sıra kirpi saçaklı, kurşun kaplı bir kubbe oturtulmuştur. İçinde bulunan Ebe Hatun'un mermer sandukası zeminden ortalama bir metre yüksekliktedir.

Saraylılar Türbesi

Hüma Hatun Türbesinin tam karşısında bulunan türbenin, XV. yüzyılda yapıldığı düşünülmektedir. Kare planlı türbenin üzeri birbirine sivri kemerlerle bağlanan sekiz ayağın taşıdığı sivri bir külahla örtülüdür. Türbenin yapımında taş ve tuğla kullanılmış, zemini yerden 1 metre yükseltilecek kare tuğlalarla kaplanmıştır. Kitabesi bulunmayan türbe adından dolayı saraylı kadınlara atfedilmiştir. Türbenin onarımı sırasında Mahidevran Hatun'un günümüzdeki akrabaları tarafından sunulan belgelerden, burada yatanların Mahidevran'ın ablası Akile Hanım ve Buygur Belkis Hanım oldukları ortaya çıkmıştır.

Veysel Karani Mah. Murat Hüdavendigâr Cd.
No:4 E Blok Osmangazi/BURSA
Tel: +90 224 220 47 76
www.bursaolgunlasma.k12.tr